

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan zvečer, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstro-ogrsko deželo za vse leto 25 K, za pol leta 13 K, za četrt leta 6 K 50 h, za jeden mesec 2 K 30 h. Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vse leto 22 K, za pol leta 11 K, za četrt leta 5 K 50 h, za jeden mesec 1 K 90 h. Za pošiljanje na dom računa se za vse leto 2 K. — Za tuje dežele toliko več, kolikor znaša poština. — Posamezne številke po 10 h. Na naročbo brez istodobne vpošiljatve naročnine se ne ozira. — Za ožnanila plačuje se od štiristopne petit-vrste po 12 h, če se ožnanilo jedenkrat tiska, po 10 h, če se dvakrat, in po 8 h, če se trikrat ali večkrat tiska. — Dopisi naj se izvole frankovati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravnštvo je na Kongresnem trgu št. 12. Upravištvo naj se obla govolo pošiljati naročnine, reklamacije, ožnanila, t. j. vse administrativne stvari. — Vhod v uredništvo je iz Vegove ulice št. 2, vhod v upravnštvo pa s Kongresnega trga št. 12.

„Slovenski Narod“ telefon št. 34. — „Narodna tiskarna“ telefon št. 85.

„Gospodarska zveza“.

Naša razkritja o dogodkih v konsumnem društvu in v posojilnici v Marenbergu, na katera se klerikalci ne upajo odgovoriti niti besedice, so nam zopet podala ne samo klasičen izgled duhovniške brezvestnosti, nego tudi dragocen dokaz, da je namen in smoter »Gospodarske zveze« v resnici le sleparjenje.

»Gospodarska zveza« hoče biti središče vse gospodarske organizacije na Slovenskem. V njej bodi osredotočeno gospodarsko gibanje vseh zadrug in ona naj tudi izvršuje kontrolo nad poslovanjem okrog nje zbranih društev. V posebni okrožnici na vse zadruge je »Gospodarska zveza« povdarjala, da je postala s privoljenjem ministrstva »Anwalt« zadrug in je zadruge vabila, naj pristopijo k nji, naj pri nji nalagajo svoje denarje in naj nji poverijo kontrolo nad svojim poslovanjem. Ministerstvo pa je »Gosp. zvezi« v svrhu kontrole dovolilo znatno podporo.

Kako nevredna je »Gosp. zveza« zaupanja ministrstva in tistih zadrug, ki imajo poštene namene, se je že večkrat pokazalo. Že lani je oficialni revizor »Gosp. zveze« v Rečici vedoma in namenoma sestavil napačno, falsificirano bilanco, s katero so bili varani člani, varani upniki in varana javna oblastva. Pelca pa je še prekosil drugi oficialni revizor »Gosp. zveze«, Seliškar. Ta je bil poslan v Marenberg z misijo, da s primernimi falsifikacijami omogoči likvidacijo ondotnega konzuma tako, da ne bo nobenih težav. Mož je dano mu nalogo rešil uprav. mojsterski in se izkazal kot izborni falsifikator. Falsificiral je bilanco, falsificiral protokol, da je občni zbor — ki se sploh nikdar vršil ni — sklenil razdružitev konzuma in končno tudi sodeloval pri falsificiranju zadolžnice dekana Hecla in župnika Žmavca. Ustvaril je cel konglomerat najrafiniranejših falsifikacij in tako pripomogel, da bodo člani marenberške posojilnice imeli nad stotisoč kron izgube.

Za te falsifikacije je odgovorna »Gospodarska zveza«, kajti zgodile so se z njeno vednostjo in z njenim privoljenjem, da, po njenem naročilu. Pelc in Seliškar sta služabnika »Gospodarske zveze« in nimata drugega interesa, kakor ta, ohraniti si zadovoljstvo svojih gospodarjev. Če bi »Gospodarska zveza« ukazala Pelcu in Seliškarku, naj pri revizijah vestno in pošteno postopata, bi gotovo ne falsificirala bilanc, protokolov in zadolžnic, saj bi sicer vedela, da jih »Gospodarska zveza« spodi iz službe in pusti zapreti. Kadar se lotita falsificiranja, storita to vselej z vednostjo in po naročilu »Gospodarske zveze« in zato je za te sleparije odgovorna »Gosp. zveza«.

Kdor je kdaj pregledoval bilance raznih klerikalnih zadrug, ve že davno, da tako, kakor v Rečici in v Marenbergu postopa »Gospodarska zveza« tudi drugod, samo dokazati se to ne da tako evidentno, kakor se je dokazalo v Rečici in v Marenbergu, ker seveda nikomur ne dajo vpogleda v knjige. Tista dva gospoda, ki jih je poljedelsko ministrstvo poslalo pregledat gospodarsko organizacijo na Kranjsko, seveda nista ničesar našla, ker nista hotela ničesar najti. Navdušila sta se za »Gospodarsko zvezo« tako, da je ti ministrstvo dovolilo znatno podporo v svrhu revizij. Kako se revizija izvršuje, pričata Rečica in Marenberg.

Marenberški dogodek je največji škandal za poljedelsko ministrstvo. Državni denar, krvave žulje davkoplačevalcev porablja »Gosp. zveza« za take revizije in tako zadružništvo, kakor je v Marenbergu. Z državno podporo goljufa člane in oblastva, z državno podporo falsificira knjige, bilance, protokole, zadolžnice itd. itd. »Höher gehts nimmer«. Ta državna podpora »Gospodarski zvezi« je škandal vseh škandalov, zlasti ker se »Gospo-

darska zveza« čisto nič ne zmeni za tiste pogoje, pod katerimi ji je bila podpora dovoljena. Gosp. Povše se je vsedel nad dotični ministrski predpis — »Gospodarska zveza« pa slepari naprej kakor slepari že od svojega rojstva.

Minister Gertscher?

Listi poročajo, da utegne višjesodni predsednik v Zadru, dr. Adalbert Gertscher v kratkem postati pravosodni minister, vsaj pa da ima mej vsemi kandidati za to mesto še največ upanja.

Preteklo je sicer šele nekaj tednov, kar je šel baron Spens-Booden v pokoj in je ministrski predsednik Körber prevzel tudi vodstvo justičnega ministrstva, toda izkazalo se je že v tem kratkem času, da niti tako izredno delaven in rutiniran mož, kakor je dr. Körber, ne more opravljati prevzetega posla. Körber je ministrski predsednik in v tako težavnih časih, kakor so dandanes, mu daje že to dovolj posla. Povrh je še voditelj ministrstva notranjih del, ki zase zahteva celega moža in mu ne pušča časa, se baviti še z drugimi rečmi. Kako naj poleg teh važnih opravil vodi dr. Körber še justično ministrstvo? To je naravnost nemogoče.

Körber je — tako se poroča, že prišel do spoznanja, da mu je nemogoče, ostati na čelu justičnemu ministrstvu in ker sedaj ni mogoče postaviti na to mesto kakega parlamentarca, išče justičnega ministra mej justičnimi uradniki.

O tem ni nobenega dvoma, da zavzema dandanes dr. Gertscher mej justičnimi uradniki jako odlično mesto. Gertscher ni samo bistroumen praktik, nego si je tudi literarično pridobil ugledno mesto ter pozna tudi justično upravo, ker je služboval v justičnem ministrstvu ter sodeloval pri sestavi novega civilnopravnega reda. Nam se zdi popolnoma naravno, da je dr. Körber, ko je iskal justičnega ministra, obstal pri dr. Gertscherju, zlasti ker je ta po svojih političnih nazorih popolnoma primeren za milien Körberjevega ministrstva. Gertscher je bil poklican na

Dunaj in je glede prevzetja justičnega ministrstva že govoril s Körberjem ter bil tudi že pri cesarju v avdijenci.

Slovinci poznamo dr. Gertscherja iz časa njegovega službovanja mej nami in torej natančno vemo, pri čem da smo, če se dr. Gertscherju izpolnijo njegove želje in če doseže smoter svojega delovanja. Dr. Gertscher je nemškega mišljenja in vse prej, kakor prijatelj slovenskih narodnih teženj. Pospesevanja naših prizadevanj od njega ni pričakovati, ali zdi se nam, da smemo od njega pričakovati vsaj nekoliko več pravičnosti, kakor smo je deležni sedaj, seveda le v tem oziru, da se ne bodo v slovenskih krajih nastavljali jezikovno nezmožni uradniki. Čutilo imamo, da tega, kar počenja sedaj grof Gleispach, zlasti na Štajerskem in na Koroškem, dr. Gertscher vendarle ne odobrava in da bi kot justični minister nastavljanje jezikovno nezmožnih uradnikov omejil vsaj toliko, da bi ne bilo zakonom in pravici v obraz.

Več ni od dr. Gertscherja v nobenem slučaju pričakovati; mogoče pa je, da niti tega ne ućakamo.

V Ljubljani, 8. novembra.

Ožje volitve na Nižjeavstrijskem.

Tudi okraj Favoriti je padel pri včerajšnji ožji volitvi v roke krščanskim socialistom, ki imajo potemtakem vse dunajske mandate. Oddanih je bilo 12485 glasov, od katerih jih je dobil krščanski socialc Jul. Prochazka 6262, socialdemokrat dr. Adler pa 6223. Tako obupnega volilnega boja, kakršen je bil včeraj v Favoritih, še Avstrija ni videla. Vsa policija je bila na nogah. Do večera je bilo aretovanih 40 oseb. Zvečer je prišlo do krvavih spopadov. Policija je ranila 10 oseb ter jih je moralo rešilno društvo odpeljati. — Tudi v Mistelbachu je bil pri ožji volitvi izvoljen krščanski socialist Frohner proti nemškemu nacionalcu Schwayerju. — V Dunajskem Novem mestu je bil izvoljen kandidat nemške ljudske stranke Schwarz.

LISTEK.

Škofu v album.

Naš »Presvetli« je svoje plodonosno delovanje razširil na — spominske knjige mladih deklet. Tak dekliški »Stammbuch« se hrani časih po dolgo let in razodeva še poznim rodovom misli in nazore že davno umrlih imetnikov.

Ko smo izvedeli, da hrani neka deklica »Stammbuch«, v katerem se je ovekovečil tudi naš »Presvetli«, smo takoj sklenili, da si preskrbimo prepis, veljaj karkoli. Prepričani smo bili, da naletimo na kaj ekskvizitnega, na kaj transcendentalno-secesionistiškega, izkratka, na kaj takega, kar je primerno našemu »Presvetlemu«, ki ga proglašajo za nekakega »Uebermenscha« med pritlikavci, ki nosijo na Kranjskem črne suknje.

No, naše pričakovanje se je le deloma izpolnilo. Kar je škof zapisal v omenjeni »Stammbuch«, je nekam filistrsko. To bi bil lahko zapisal tudi kak fajmošter na deželi. A karakteristično za nazore našega »Presvetlega« je to vendar. Škof je v »Stammbuch« zapisal:

Ako hočeš iti v življenje, izpolnjuj zapovedi. (Mat. 19. 17.)

Kaj pomaga človeku če ves svet pridobi, na svoji duši pa škodo trpi. (Mat. 16., 26.)
† Anton Bonaventura l. r. škof.

Kakor Shakespeareova Titanija v »Snu v poletni noči« Zettlu, bi lahko škofu na na to ovekovečenje rekli: »Du bist so weise, wie du reizend bist,« ter napravili piko.

Ali zbudle so nas — »zapovedi«. Škof ni citiral popolnega odstavka iz evangelija. Izpustil je bistveno važni prvi del. Pravilo bi bil moral citirati: »Nikdo ni dober, razen jeden, Bog. Ako hočeš iti v življenje, izpolnjuj zapovedi«. Toda s tem bi bil škof opozoril na izpolnjevanje božjih zapovedi, ne na izpolnjevanje cerkvenih ali celo njegovih zapovedi. Slednje so pa dandanes že važnejše, kakor božje zapovedi — posebno zapoved: ne čitaj »Slovenskega Naroda«! — in zato je škof izpustil, kar se mu je zdelo nevažno.

Mi pa gojimo proti škofovim zapovedim nepremagljivo nezaupnost. Nismo namreč zastoj čitali sv. pisma.

Škoda, da nima tudi škof kakega »Stammbucha«; ko bi ga nam poslal, zapisali bi vanj naslednje citate:

Varujte se le lažnivih prerokov, ki prihajajo k Vam v ovčjih oblačilih, znotraj so pa grabljivi volkovi. (Mat. 7., 15.)

Po njih sadovih jih boste spoznali. S trnja se ne bere grozdja, z osata ne smokey. (Mat. 7., 16. Glej kurata Ferjančiča, dekana Koblarja, župnika Šinkovca in obilo drugih.)

Dober človek prinaša iz dobrega zaklada svojega srca dobro; hudoben človek prinaša iz hudobnega zaklada svojega srca hudobno, kajti usta njegova govore, česar je polno srce. (Luka 6., 45. — Primerjaj pastirska pisma, »Slovenca«, »Domoljuba« in kazenske razsodbe zaradi častikraje itd.)

Če torej prineseš svoj dar k altarju in se tam spomniš, da ima brat tvoj nekaj zoper tebe, pusti dar svoj tam pred altarjem pa pojdi, pomiri se poprej z bratom svojim in potem pridi in prinesi dar svoj. (Mat. 5., 23., 24.)

Na Mojzesov stol so se vsedli pisarji in farizeji. (Mat. 23., 2.)

Vsa svoja dela delajo, da jih vidijo ljudje. Razširjajo si namreč napise in delajo velike robove svojim oblačilom. In ljubijo prve prostore na gostijah in prve stole po shajališčih. In pozdrave po ulicah in da jih ljudje imenujejo: Presvetli, Presvetli! Kdor se pa povišuje, bo ponižan. Kdor se ponižuje, bo povišan. Gorje pa Vam..., da zapirate nebeško kraljestvo pred ljudmi; vi namreč ne greste vanj in tudi tistim ne puščate, ki hočejo iti. Gorje

Vam..., da požirate vdovam hiše in na videz dolgo molite: za to boste prejeli ostrejo sodbo. (Mat. 23., 5., 6., 7., 12., 13., 14.)

Slepi vodniki, kateri ocejate komarje, kamele pa požirate. (Mat. 23., 24.)

In še mnogo drugih lepih citatov iz sv. pisma bi zapisali škofu v »Stammbuch« in podpisali bi jih vsi pravičnomisleči ljudje na Slovenskem, a kaj, ko so božje zapovedi pri klerikalcih že davno obveljavljave!

O današnji ženi.

(Predavanje gđ. Zofke Kvedrove v »Slovenskem ženskem društvu«.)

(Dalje.)

Pri nas lahko zatvori vsak policaj najpoštenejšo žensko na sredi ulice in pri belem dnevu, ako se mu ravno zdi. Ženske so izpostavljene na ulici večkrat najnesramnejšim insultom, ne da bi se mogle braniti in ako pokličejo stražnika, jim ta niti ne verjame in navadno surovo odgovori, da so si pač same krive. Spominjam se, da mi je nekoč neki kmet, ki je bil več let v Ameriki, pripovedoval, kako dobro se ženskam tam godi. — Vsaki babi se je treba ogniti in če jo pisano pogledate, imate že sitnosti, — je dejal drastično. Naše ljudstvo sploh ne pravi »ženske«, ampak »babe«. Imeniten dokument

Agitacija s škofovim pastirskim listom.

Posl. dr. Löcker je podal včeraj v državnem zboru interpelacijo glede klerikalne agitacije pri gornjeavstrijskih deželnozborskih volitvah. V interpelaciji se navaja, da je linški škof izdal pred volitvami pastirski list, ki pa je bil navadno politično, agitatorično pismo ter se je čital z vseh prižnic. To pismo pa se je prečitelo tudi pri mašah za srednješolce. Interpelant vpraša: 1. Ali odobrava minister čitanje takega pastirskega lista pred učenci srednjih šol, in ako ne, kaj misli ukreniti, da se to v bodoče ne zgodi? 2. Ali hoče minister opozoriti katoliški klerus, da njihov poklic ni političen, in da bi državna uprava morala odtegniti svoje posebno kazenskopravno varstvo obstoječim napravam cerkve in verskega poučevanja, ako bo ista mesto da bi služila verskim namenom, združila v politična zborovanja. Interpelant naj se potolaži, tako nepostavno prakso pozna že davno naš škof. Zato pa: Ven s „kancelarparagrafom!“

Razoroževanje?

Pred par leti je zavel po celem civilizovanem svetu oddih, ko je sprožil ruski car idejo o splošnem razoroževanju. Tozadevne konference v Haagu so sicer dognale, da ni misliti na hipno opustitev stalnega vojaštva, a že to je nekaj, da se bo gledalo na to, da se vojske evropskih držav ne bodo pomnoževale. Toda kaka ironija tem sklepom je ravno izdana zahteva avstrijske vojne uprave! Najprej se je zahtevalo več rekrutov (za 20.000. Ko se je proti temu, popolnoma neosnovanemu krvnemu davku vzdignil v ogrskem parlamentu in v javnosti splošen upor, odtegnila je vojna uprava predlog, a predvčerajšnjem je predložila avstrijskemu parlamentu nov predlog, ki pa zahteva zvišanje stalne vojske za 22.000 mož ter 7.500 mož za deželno brambo, ter vrhutega še 6.000 nadomestnih rezervistov, ki naj takoj po letošnjem 8 tedenskem izvežbanju ostanejo v stalni službi za tri leta. To je tako gorostasna zahteva, da je ni mogoče z ničemer opravičiti v mirnem času. Kak bo konec tej zahtevi, se še danes ne more reči, a ljudski zastopniki si ne bodo dali mirno natovoriti tako velikega in odgovornega bremena. Vojna uprava ne ve za svojo zahtevo drugega utemeljevanja, kakor, da je Avstro-Ogrska zaozvala glede stalne vojske za sosednjimi državami. Dosedaj znaša stalna armada v miru: v Nemčiji 575.113, na Francoskem 543.538, na Ruskem 949.000, v Italiji 249.821 in v Avstro-Ogrski 336.502 moža. Ako bi se vojni upravi posrečilo zahtevano zvišanje, znašala bi naša armada poslej 364.502. To število ni v nikakem pravem razmerju s številom prebivalstva, ako se pomisli, da ima Rusija brez Azije 116 milijonov prebivalcev ter 749.000 vojakov, Avstro-Ogrska pa le 45 milijonov prebivalcev in 336.502 vojaka. Pomisliti pa je treba, da nova zahteva ne pomeni le nov krvni, temuč tudi na milijone zvišani denarni davek.

Grof Bülow o obstrukciji.

Skrajna levica v pruskem državnem zboru nikakor noče popustiti od svojega na-

mena, da bo pričela proti carinski predlogi obstrukcijo. Vsled tega je izpovedal državni kancelar grof Bülow svoje nazore o obstrukciji. Rekel je: „Trdno sem prepričan, da obstrukcija ne podkoplje samo ugleda parlamentu, temuč da mora imeti končno za posledico: funkcijoniranje parlamentarnega mehanizma sploh motiti in zadrževati. Ako se enkrat začne z obstrukcijo, se sploh ne pride več iz iste. Danes dela levica obstrukcijo zoper carinsko predlogo, jutri zamore isto delati desnica zoper trgovinsko pogodbo. Stranke, ki uganjajo obstrukcijo, nastavijo sekiro na korenine drevesu, na kojih vejah sedijo. Posebno socialni demokratje naj bi pomislili, da je povzdigo usode delavskih slojev mogoče doseči le potom evolucije, nikdar pa potom revolucije. Revolucija v Nemčiji sploh ni mogoča. Onemogočenje zakona o carinskem tarifu bi bila težka odgovornost za levico, ker večina ljudstva tak zakon želi. Pa tudi ne vem, kaj naj bo končni cilj obstrukcionistov. Edno Vam lahko rečem: Spremembe v ministrstvu ne bodele dosegli s tarifnimi boji. Čoln s carinskim tarifom zamorejo valovi požreti, krmilarji pa ne bodo utonili.“ Kakor ni noben avstrijski minister prepričan obstrukcionistov, jih najbrže tudi Bülow ne bo.

Najnovejše politične vesti.

Zoper vojno predlogo se je dosedaj izrekla večina svobodomiselnih nemških strank v državnem zboru. Tudi češka narodna socialna zveza je sklenila, nameravano zvišanje rekrutov z vsemi sredstvi pobijati. — Srbsko prestolonasledništvo. Ruska diplomacija je baje v carjevem imenu predlagala za prestolonasledniške kandidate: princa Mirka Črnogorskega, princa Jurija Karageorgievića in princa Leuchtenburga, soproga črnogorske prince sinje Stane. Kralj Aleksander pa je vse tri odbil, ker že ima izbrane svoje tri kandidate, med njimi na prvem mestu Lunjevico, brata kraljice Drage. — Potovanje nemškega cesarja na Angleško. Včeraj se je vkrcal v Kielu nemški cesar ter se odpeljal na Angleško. Angleško časopisje naznanja njegov obisk brez vsakega navdušenja. — Zaradi udeležbe na srbskem časni-karskem shodu so zaprli več oseb v Dalmaciji. Lastnik srbske tiskarne v Dubrovniku, Posarić, je obdolžen celo veleizdaje.

Dopisi.

Iz Novega mesta. V dopisu iz

Št. Janža v „Slov. Narodu“ št. 253 je mnogo popisa o Št. Janskem premogokopu. Namen teh vrstic ni, tisti popis kakor koli že slabiti. Podpisani si dovoljujem le gg. interesantom Št. Janskega premogokopa naznaniti, da posedujem tudi jaz med in naokoli premogovega sveta sedanje Št. Janske premogove družbe celih 27 premogosedlov, na katerih lahko, kakor hitro bode kaka ugodna prometna zveza s kako železniško postajo, veliko število jamskih mer vsaj z ravno isto

množino in tacim premogom zadobim, kakoršen je od Št. Janške premogove družbe. V času, ko je bila tamkaj še tovarna za cink, bil je mnogo let za vodjo pri iskanju premoga s svedrom (Bohrmeister) neki Müller, kateri je pred kakim letom kakor trgovec v Trebnju umrl. Ta mož, kateri je poznal v Št. Janžu debelost in kakovost premogovih skladov najbolje, mi je na podlagi katastralnih map, na katerih so bile zaznamovane pravice moje in Št. Janške premogove družbe, natančno pojasnil, kje je tamkaj premog dobiti, in kako debeli so premogovi skladi. Povedal mi je, da je v mojem premogovem sledu pred bivšo fabrikco ogromna množina najboljšega premoga. Tako tudi v mojih premogosedlih ob družbinah jamskih merah okoli Strasberga in okoli Podgorevke. Dalje se nahajajo velikanski skladi premoga na mojih premogosedlih okoli Govejega dola in proti Tržiču, dalje na premogosedlih pri Mlatiču in nad Pijavcami. Na premogosedlih Št. Janške premogove družbe pri Kamencih, vshodno od vasi Polje, južno od vasi Polje, vshodno in južno vshodno od vasi Pijavce pa neki ni nič premoga, ker je v teh krajih že temeljni skalnati svet, ali blatni naplav v ravnini travnikov in da je to istina, se lahko vsakdo prepriča, kdor te kraje obhodi, kjer skale iz zemlje štrlijo. V poštev pride tedaj tisti premogov svet, kjer se v istini premog nahaja, in ta svet se deli med moje rudarske pravice in pravice Št. Janške premogove družbe. Od tega premogovega sveta spada pa nad polovico pod moje rudarske pravice, in le druga polovica premogovega sveta spada Št. Janški premogovi družbi. V dopisu se dalje trdi, da so družbene premogove pravice razdeljene v 128 oziroma 155 deležev ali kuksov, delež po K 12.000, in da bode od teh še 26 kuksov za skupno svoto K 312.000 za oddati, katere naj bi domačini pokupili, kateri glasovi bi v združenem svetu le eno petino veljali. Zakaj pa družbene kukse tako drago plačevati, kje bi imeli tujci 4 petine glasov? Gg. imoviti domačini! stopite rajši v moj krog, sestavite družbo, napravite deleže, kateri Vas bodejo primeroma silno malo veljali in razpolagali bode, ako ne čez večjo, vsaj čez toliko veliko množino ravno istovrstnega premoga, kakršnega poseda tuja Št. Janška premogova družba, in podjetje bode tako popolnoma v rokah domačinov.

Alfons Oblak,

trgovec in rudarski podjetnik.

Iz Metlike. „Metliško vino“ —

tako se čita na firmi neke krčme v Ljubljani, žalibog, da se pa v Ljubljani jako malo ali niti kapljice metliškega vina ne toči.

No, pa do lanskega leta se v metliškem okraju res ni toliko vina pridelalo, da bi bilo misliti na izvažanje istega. Letos, hvala Bogu, se je v metliškem okraju, že precej veliko vina pridelalo in bomo vinorejci morali reflektirati na izvoz, ker domači kupci vsega pridelka ne bodejo mogli prekupiti.

Dokaz, da je metliško vino, oziroma vino iz metliškega okraja že poprejšnjih časov bilo tudi Ljubljančanom prijetno, označi gor omenjeni napis neke krčme v Ljubljani (Metliško vino.)

Istina je in kdor vina iz metliškega okraja (ne iz omejene Hrvaške proti Jaški), ampak iz bližine Metlike dobro pozna, priznati mora, da vina v metliškem okraju pridelana tudi dandanes vsaka tuja vina tej ceni primerna prekosijo. Oglejmo si lastnosti belokrajskega vina. Vino ni premočno, ali jako okusno aromatično, žlečodu lahko prebavljivo, ne razburljivo, ako ga preveč izpiješ, si dobrega humora, nisi hudoben in razburljiv in drugi dan zdrav kakor riba v vodi. Vina iz metliškega okraja so stanovitna čez vse, bodi si v veliki zimi ali v veliki vročini. Vse te dobre lastnosti našega vina so v poprejšnjem času vinski trgovci iz Kočevja, Ribnice, Ljubljane, Kranja in Kamnika dobro znali ceniti ter so radi dohajali v Metliko po dobro belokrajsko kapljico, tudi takrat rodile so vinske gore v Istri, v Dalmaciji itd. ali brez belokrajskega vina moderni vinski trgovec ali krčmar ni mogel biti, ker to je bila zabela za druga vina in za dobro starino pripravno in stanovitno.

Pred 20 do 25 leti so bile ceste od Ljubljane do Metlike tako grde, mučne in bregovne, da so bili vozniki s konji z vozom in vinom v največji nevarnosti n. pr. čez Gorjance, ki je bilo tako strmo kakor po strehi, ali vse eno so prišli Ljubljančani in Gorenci po vino v Metliko.

Letos imamo v metliškem okraju precej veliko dobrega vina in po nizki ceni, torej se moramo brigati tudi za kupce in hočemo naša vina zopet v spomin prinesiti onim, kateri so ga vedno radi od nas kupovali, vljudno opozarjamo na inserat „Metliško vino“ v današnjem „Narodu.“

Iz Krškega. Povodom naše razstave

grozdja je neki gospod — ki pa ni iz Krškega — priobčil v „Slov. Narodu“ poročilo o tej razstavi, ki je bilo za nekatere nam jako ljube gospode žaljivo. Verujemo sicer, da dotični gospod ni imel namena, koga žaliti, da je hotel napraviti šalo, a šala se mu ni posrečila. Obžalujemo, da se je vedno dobro došlim našim prijateljem to zgodilo, sicer pa lahko potrdi uredništvo, da dotičnega poročila ni dobilo iz Krškega. (Op. ured.: Potrjujemo.)

Vipavska bolnica.

Iz Vipave, 6. novembra.

Kar čez noč improvizovana in sijajno vspela Božičeva odhodnica dne 20. oktobra je naše klerikalce kar zmešala, kajti zbral se je bil k slovesu cvet vipavske doline, da je bil tudi zadnji prostorček obširne dvorane zaseden. Pogrešali smo le vipavske farje, častilca 4. božje zapovedi, poštenjaka, ki si zna z grehom bogato ženo pridobiti, odličnjaka Uršiča, sodnijskega pristava Jurija in davčnega kontrolorja Činčuličančuli. Vsled tega ni bilo seveda vipavsko »ljudstvo« zastopano, kar pa menda ni posebna nesreča.

Iz razumljive in onemogle jezeice porabili so to priliko, da so v »Slovenca« z dne 28. oktobra poslanca Božiča še

Dalje v prilogi.

kaki nazori vladajo o ženi med našim prostim ljudstvom in morda ne ravno predrdo tudi med inteligenco, je „poslano“, ki sem ga pred par dnevi čitala v nekem našem listu: „Res je, da sem svojo ženo pretepel zaradi njenega hudega jezika in ker namesto mene ljubi „repetničarje“. Če bi ji bil rebro zlomil, ne bi bila v štirih dneh zdrava.“ — Ali ni to naravnost ljubezniva naivnost? Ženo pretepst, da je štiri dni bolna, to ni nič, samo, da se ji kosti ne polomijo!

In potem se ljudje čudijo, da je žena med priprostim ljudstvom vedno par korakov nazaj. Mi Slovenci nimamo svetovnih ženijev a zaradi tega ne porečemo, da smo inferijoren narod. Razmere so nam bile nemile, razmere so onemogočile naš duševni razvitek. Ravno tako je pri ženstvu. V deželah, kjer je imela žena manj svobode, je najti tudi manj žensk, ki bi stale na višku strokovne in svetske naobrazbe.

Opazanja gospoda dr. Robide, ki jih je povedal v svojem predavanju „Ženska duša“ in jih pozneje tudi v „Narodu“ objavil, se nanašajo bolj specijalno na naše razmere in na žensko sploh. Da so dekleta v šoli navadno kljub večji pridnosti vendar slabše učenke kakor dečki, izvira najbrž le iz tega, ker dekleta navadno nimajo nobenega cilja pred očmi. Deček misli že na svoj bodoči poklic, dočim se deklici nikdar ne reče, uči se, da postaneš kdaj učiteljica, ali profesor-

rica, ali zdravnica. Dekleta naj se uče le za dobre reče in za spričevala, pozneje se bo že videlo, kaj se z njimi naredi. Da je to zelo slab način vzgoje, bo vsak uvidel, a vendar se v navadnem življenju vedno in vedno prakticira. Pri drugih narodih, kjer obstoje že ženske gimnazije ali kjer obiskujejo, kakor v mnogih šolah na Norveškem, dečki in deklice isti pouk, ne opažamo, da bi dekleta zaostajala. Gojenke češke privatne gimnazije „Minerve“ delajo svoje izpite na državnih, moških gimnazijah in vendar jih pri maturi ne pade več, kakor moških, ampak še manj. Kdor bi ugovarjal, češ pri dekletih pride samo izbran material v poštev, ta ne pozna razmer. Imela sem priliko mnogo občeati v gimnazistkami in študentkami visokih šol, a reči moram, da ni bilo skoro nikoli slučajja, da bi bila katera z ozirom na svojo veliko nadarjenost prišla v gimnazijo. Odločevali so čisto drugi momenti: zavednost starišev, materialne okoliščine, bivališče v kraju, kjer je ženska gimnazija ali licej itd. Gimnazistke niso nikakor „biflantke“, ki bi se pedantno zanimale le za šolske predmete, nasprotno sem opazala pri njih vseskozi večje zanimanje za javne interese, za čitanje časopisov, za svetsko literaturo, gledišče razstave in predavanja kakor pri dečkih. V Pragi prihajajo dekleta že z 10. leti, največ z 11. na gimnazijo in prav dobro uspevajo. Da rabijo nekatere nekoliko podpore v ma-

tematiki, to mislim, še ni nobena nesreča, kar tudi dečki niso vsi matematični talenti in potrebujejo instruktorjev. Univerzo obiskujejo prav toliko časa kakor moški, imajo tudi svoje društvo, čitalnico, prirejajo javna predavanja, pišejo v časopise. Pri državnih izpitihi ni dozdaj v Pragi še nobena študentka padla, kolikor je meni znano. In to je mnogo, ako pomislimo, da niso to izvanredni ženski talenti, ampak srednji, kakor pri moških.

V Nemčiji in drugod po svetu, v Rusiji, osobito pa v Ameriki, je mnogo zdravnic, ki so zelo čislane, ki vodijo klinike in ki so v svojih strokah cenjene in iskane specialistkinje, na Švicarskem in na Francoskem imajo ženske advokate itd. In nikjer ne čujemo tožb, da bi zaostajale za svojimi moškimi kolegi. Mnoge izmed njih so profesorice na vseučiliščih in njihova predavanja so vseskozi na višini vede in jih mnogoštevilno obiskujejo moški in ženski visokošolci. Da je n. pr. na švicarskih univerzah, kjer je toliko odstotkov ženskih slušateljic, primeroma tako malo žensk promoviranih, sledi vse iz tega, ker morda zaostajajo v vednosti za svojimi moškimi kolegi, ampak iz velike bede, v kateri se večina nahajajo. Poznala sem ruske študentkinje, ki so živele skoro o samem čaju in nobeden izmed najrevnejših moških študentov ni živel tako bedno kakor one. Ako so omagale in s težkim srcem pustile univerzo

in študije, niso omagale duševno, ampak telo je bilo preslabo, da bi bilo prenašalo večletno stradanje, mraz in pereče skrbi.

Kadar hočemo pobijati težnje ženske po višji naobrazbi, kadar hočemo dokazati duševno inferijornost ženske, prihajamo z z ženji.

Ženiji! Kakor da so ti tako gosto posejani! Na koliko stotisočakov izobraženih moških, ki imajo vso svobodo in vse pripomočke razvitke, pa prihaja eden ženij? Koliko ženijev nam pa da vsako stoletje izmed vseh onih stotisočev in milijonov moških, katerih duševne sile, katerih talenti so se gojili in negovali od prve mladosti pa vse njihovo življenje? Tudi ženij ne prihaja že gotov in pečen na svet. Slikarski ženij se ne bo nikdar uresničil, pa naj bo dejansko še tako nadarjen, — ako ne bo imel prilike, da se priuči neizogibnim zahtevam slikarstva; največji pesniški talent se bo proslavil morda samo v svoji podgorski vasi, ako ne zna pisati, ako ne pozna temeljnih svojstev svojega jezika. In največji komponist bo brez sledu izginil iz sveta, ako ne pozna instrumentalne tehnike. Kaj mislite, da bi bil kdaj Napoleon vznemirjal svet, ako ne bi bile splošne socialne in politične razmere pospešile njegovega nastopa? Ali bi imeli Nemci svojega Bismarka, da se je rodil kakor vaški pastir kje v kakem odleglem kraju? (Konec prih.)

enkrat opljuvali. Iz vsega večletnega Božičevega javnega delovanja našli so le en »greh«, in še ta je tak, da se mu ga ni treba sramovati. S tem so mu klerikalci sami dali najugodnejše spričevalo. Nameravali so lumparijo, ki se jim je kar v rokah v dobro delo izprevergla. Porabili so namreč baje »ponesrečeno« vipavsko bolnico, ki se je vsled prizadevanja Božičevega lanske jesen dogradila. Ker so klerikalci tudi že pri drugih prilikah s to zadevo javno mnenje begali, naj tudi mi o tej stvari svojo rečemo.

Že pred 20. letmi začeli so se bili zbirati prostovoljni darovi za zgradbo bolnice v Vipavi, pri čemer so tudi naši duhovniki sodelovali in nekako zvonec nosili, dasi pri današnjih izpremenjenih političnih razmerah kmetom govore, da bolnice nič treba ni. Poleg teh darov izprosil je posl. Božič v deželnem zboru znatno podporo 6000 K, pri kranjski hranilnici pa posojilo 10.000 kron, ki se bode v 65 letih s 3½% amortizovalo. Tako globoko sega torej ta atentat v žep davkoplačevalcev, ki so poleg tega plačevali 1% doklado od l. 1896. dalje v zaklad za zidanje bolnice, za katere sklepe so glasovali tudi klerikalci, ki so bili še takrat člani zdravstvenega zastopa!

Na migljaje deželnega odbora in deželne vlade sklenilo se je ta dobrodušni zavod sezidati v spomin cesarjevega 50letnega jubileja.

Zdravstveni zastop kupil je bil za stavbišče grajsko »staro gor« za slepo ceno od požrtvovalnega visokorod. gospoda grofa Lanthierija, ki je tudi pri tej priliki svoje plemenito srce pokazal. To stavbišče je bilo odločno najboljšo, ali vsled nagajivosti klerikalcev sklenil je zdravstveni zastop proti edinemu Božičevemu glasu kupiti novo stavbišče, ki je res najlepše, kar jih vipavska občina premore, ki ima pa napako, da leži v ravnini, ki je v celi okolici vipavskega trga več ali manj z vodo napojena, vsled česar ni v celem vipavskem trgu podzemeljske kleti, ki ni vlažna, ako ne naravnost mokra.

Zdravstveni zastop menil je to vlago z betonovanjem preprečiti, toda vodni pritisk je bil tako močan, da je beton počil in klet z vodo zalil.

Ker je bila lanske zima in letošnja pomlad sila mokra, ni bilo misliti na prave, nego je zastop le iskal in našel pot za osuševanje kleti potom cene kanalizacije, kajti z nivelovanjem se je doglalo, da ima voda 5½ m padca. To delo spojeno je z najmanjšimi stroški in bolnica bo ne le najlepša nego tudi najzdravejša stavba v vipavskem trgu, o čemer se bodo lahko prepričale tudi »najpriprostejše ženice« v klerikalnem taboru.

Tako je torej s to stvarjo, ubogi kmet! Tako je Božič oškodoval okraj za tisočake!

Otvoril se bo pa v tej bolnici najprej psihiatrični oddelek, kajti klerikalci tišče v to bolnico le zato s tako silo, ker so ubogi in slabi na duhu.

Navadna lumparija je pa, da je Božič izročil zidanje svojemu bogatemu prijatelju Mayerju, in da mu je še »doplačal izredno visoko vsoto«. Res je le, da je g. Mayer domačega podvzetnika Poniza denarno podprl, in res, da ni niti podvzetnik nobenega doplačila prejel in ga tudi ne bo, kar je iz javno položenih računov razvidno, in res tudi, da je obča sodba, da ni imel podvzetnik pri ti zgradbi kruha!

Ravno taka lumparija je, da je sedlar Ferjančič odpovedal vsled nezdravih prostorov stanovanje v bolnici, dasi se mu je še po 8 K mesečno zato plačevalo, da je v bolnici stanoval. Res je le, da se je bilo dalo Ferjančiču brezplačno stanovanje v bolnici proti temu, da prostore zrači. Le z ozirom na to, da je imel delavnico izven bolnice in ker mu zastop ni hotel in mogel dovoliti kurjave, izselil se je iz bolnice, ker je menil, da z brezplačnim stanovanjem nič ne prihrani, dokler mora imeti posebno delavnico, kar njegovi obrti škoduje.

Taka je torej s to bolnično zadevo, ki dokazuje, da je znal Božič tudi zidati bolnice za paralično klerikalce, ki mu bodo v kratkem gotovo še jako hvaležni, četudi so se njegovega odhoda tako silno in neopravičeno veselili. Posl. Božič znal je med nami tako delovati, da imajo klerikalci od 24 občin njegovih 2 volilnih okrajev kar cele 3 v svojih rokah in še od teh 3 načeljuje v 1 alfabet! Cestnega ali zdravstvenega odbora seveda nobenega! To klerikalcem ne gre v tek in z vso silo vrgli so se na občinske volitve, in dr. Šusteršič je že naprej bobnal, kako se liberalne vipavske trdnjave rušijo in podirajo. Ali kakor klerikalcem v posmeh in Božiču v čast zmagovala je napredna stranka kar pri vseh ob Božičevem odhodu vršitih se občinskih volitvah, dasi imajo klerikalci v osebi Činčuličanci uradno osebo, ki jim za vse občinske, deželnozborske, državnozborske volitve in za volitev odbora užitinske zadruga s porabo svoje uradne oblasti napravljajo v uradnih prostorih volilne imenike, ter na ta način kot uradnik najživahneje v strankarski boj posega. Zato se sme vsako nedeljo v družbi sodnega adjunkta Polenška po farovžih in kapucinskem samostanu pasti in napajati, da se po vipavskem trgu pijan pri belem dnevu zaleta.

Klerikalci se seveda ob teh zaporednih porazih v »Slovenec« malodušno tolažijo, da smo z največjo težavo ohranili svoje postojanke, pozabljajo nam pa ti demagogi povedati, v kateri občini imajo vendar svoje — »dobro ljudstvo«. Božičev odhod naj vam bo pa le slaba tolažba, kajti Božič bo tudi v daljavi vedno med nami, in kakor je doslej, tako bo tudi poslej najpazljivše opazoval vsako vaše gibanje in najživahneje posezal v boj.

Deželnozborske volitve iz mest na Štajerskem

so se vršile včeraj in so bili izvoljeni sami pristaši nemškonske stranke. Slovenci so postavili kandidate samo v celjski, ptujski in slovenjegraški skupini, a uspeh je manjši, kakor je bilo pričakovati.

V ptujski skupini je dobil dr. Ploj 229 glasov, dr. Kokoschinegg pa 503 in sicer: v Središču Ploj 113 glasov, Kokoschinegg nobenega, v Ljutomeru Ploj 59, Kokoschinegg 69, v Rogatecu Ploj nobenega glasa, Kokoschinegg 54, v Ptujju Ploj 24, Kokoschinegg 320, v Ormožu Ploj 33, Kokoschinegg 62. V tem okraju smo Slovenci nazadovale; l. 1896 je namreč dobil slovenski kandidat 247, nemški pa 364 glasov.

V slovenjegraški skupini je dobil slovenski kandidat dr. Mayer 54 glasov, nemški kandidat Lenko pa 221 glasov. L. 1896. je v tem okraju dobil slovenski kandidat 103 glasov, nemški pa 179, torej smo tudi tu nazadovale.

V celjski skupini je bilo oddanih 1071 glasov. Glasovalo je v Celju za dr. Karlovška 106, za Stallnerja 505 volivcev, v Brežicah za Karlovška 27, za Stallnerja 92, v Sevnici za Karlovška 34, za Stallnerja 21, na Laškem za Karlovška 10, za Stallnerja 47, v Vojniku za Karlovška 24, za Stallnerja 42, v Žalcu za Karlovška 47, za Stallnerja nobenega, v Gornjem gradu za Karlovška 51, za Stallnerja nobenega, v Ljubnem za Karlovška 37, za Stallnerja nobenega, v Mozirju za Karlovška 28, za Stallnerja nobenega, skupaj toraj za dr. Karlovška 364, za Stallnerja pa 707 volivcev.

Večina, s katero je zmagal nemškutarski kandidat, znaša 343 glasov, med tem ko je ista znašala pri poslednjih deželnozborskih volitvah le 250 glasov. O tej volitvi se nam piše iz Celja:

Da je večina navidezna, to vedo dobro tudi Nemci in nemškutarji sami; saj na deželi ni volila večina žensk z nami, ker osebno niso prišle, vedelo se pa ni, da bodo veljavna tudi pooblastila, med tem, ko so v Celju pritirali na volišče sigurno nad 100 volilk. Pokarati pa je treba tudi našo »zavedno« savinsko dolino, kjer sicer Stallner ni ujel nobenega glasu, kar s ponosom registriamo, kjer pa smo pričakovali vzpričo v volilnih imenikih vpisanih volilcev popoln drugačnega rezultata.

Pritisk nemškutarjev in nemškutaric v Celju na volišču je bil velikanski in še dosedaj nikdar takšen, kakor včeraj.

Vlado je zastopal okrajni glavar celjski gosp. baron Apfaltrern in upravičeno smemo reči, da je vodil ta gospod volitev docela objektivno ter pri nekaterih prilikah pokazal celjskim mogoteem, iz katerih je bila sestavljena volilna komisija, za kakšnega kalibra vrednosti veljajo.

Predsednik volilne komisije, po milosti celjske gospode župan Julče Rakuš je plesal okrog mize kakor kak »Katzelmacher« in se neštevilokrat osmešil. Nič boljše se ni godilo njegovima kompanjonom bivšemu Triglavu dr. Kovatschitschu in dr. Schurbiju. Zlasti poslednjeimenovani se je tako pred glavarjem, kakor tudi pred posameznimi volilci parkrat osmešil.

Razume se samo ob sebi, da je fundiral znani aparat, obstoječ iz Hrvata, Derganca, Čeha Riche, krtačarja Žagerja, Vipavca Ambrožiča itd. Fijakarji so švigali, da je bilo nevarno hoditi po ulicah, teklo je vino in štedilo se ni z jedjo, ne s pijačo, pa tudi ne z denarjem, samo, da se reši mandat Stallnerju.

Julče Rakuš brzojavil je nekemu Jilkotu celo v Solnograd, da mora priti na njegove stroške volit, kateri mož, ki že davno več ne plačuje niti groša davka, v Celje je tudi točno prišel in volil. Po naključju pa je prišel Julčev brzojav poprej nam v roke in tako smo iz istega vnovič videli, kako namerava vladati proti nam Slovincem ta novi župan, katerega je pred nedavnem obsodilo sodišče na ričet.

Ne bomo naštevati imen, kdo je volil nemško, niti ne nameravamo obesiti na sramotni oder našincev, ki so popolnoma neopravičeno izostali.

Koliko pa je vredna ta Pyrrhova zmaga združenih internacionalcev, naj sodi svet po tem-le:

Stallnerja so volili nepostavno ali postavno Prusi, Rumuni, Hrvatje, Srbi, Čehi, Poljaki, največ odpadnikov Slovencev, pa tudi Lahi in — Vipavci!

Varuhi ali jeroibi so volili za vsacega dediča posebej. Priganjači so pritirali na volišče vse, kar »lajze inu grč« seveda tudi vse ženske. Za odsotne ženske so volili s pooblastili vkljub znani razsodbi državnega sodišča, da smejo voliti ženske le osebno. Volili so tudi mladoletni in ljudje, ki ne plačujejo niti vinarja davka ter mnogo zunanjih, katere je mestni magistrat »ušmuglal« v volilne liste.

Neki železničar Anton Schmid je volil dvakrat, enkrat kot mašinist, enkrat kot branjevec in je bil vsakokrat drugače uniformiran.

Naš volilec gospod revizor Franjo Jošt, kateri je dotičnega opazoval, je glasno ugovarjal ter odločno konstatiral, da voli Schmid dvakrat. Vzlic temu pa je pustila komisija Schmidu, ki si je upal isti v obraz drzo lagati, da še ni volil, še enkrat voliti in si je nakopal pri tej priliki imenovani ud komisije dr. Schurbi zopet grdo blamažo, ko je grozil našemu vrlemu Joštu s tožbo. Videli bomo, kdo bode zaradi sleparije pihal kašo? Schmidu ovadimo državnemu pravdnistvu, da ga pošlje za nekaj dni v špekamro premišljevat, kako bistré oči imamo Slovenci. Dr. Žurbi pa naj bode vesel, če mu razžaljeni g. Jošt prizanese s tožbo zaradi nadržanja.

Notar Anton Kupljen, ki ima v mestu dve palači in je v vrsti največjih davkoplačevalcev, ni bil v volilnem imeniku, pač pa naš »prosluli« magistrat ni pozabil na Stallnerjevega »hausmeistra«. Izpustili so iz imenika prvotno vse slovenske učitelje, kateri so dobili volilne legitimacije vsled le reklamacije, pozabili pa niso niti na eno nemških mestnih učiteljic, ki so vse do zadnje volile nemškega kandidata Stallnerja.

Nemško je volila tudi vdova bivšega slovenskega poslanca g. Žolgarjeva. Škandal!

Volilni zakon je komisija popolnoma nepostavno in ob odločnem protestu okrajnega glavarja kar po svoje interpretirala v prilog nemški stranki. Možiceljni so se jeze kar penili, ko jim je baron Apfaltrern povedal par bridkih resnic ter jim dokazal, da je njemu »Wurst« kako si oni zakon razlagajo in da ravna on le po postavi ter ne pripozna komisiji nobene razlage zakona.

Iz Gradea sta prišla volit bivši lekar nar Marek in neki Rüpschl. Glavar in notar Baš sta ugovarjala češ, ta dva morata in smeta voliti le v Gradeu, no, komisija se za ugovor ni brigala ter sklenila z vsemi proti glasu Bašovemu, kar smo itak bili že navajeni, da bodeta Marek in Rüpschl volila. Glavar pa se tudi ni zmenil za take sklepe slavne komisije ter je ta sklep sistiral na

veliko žalost komisije ter odpadnikov Mareka in Rüpschna, ki sta jo morala urnih krač odkuriti z volišča. Priznati moramo, da, če bi ne bil nastop vladnega komisarja tako odločen, da bi bila komisija pri najmanjši prijenljivosti zavrgla ves volilni zakon ter bi bila pustila voliti tudi mrtvece.

Številka 13 igra pri letošnjih volitvah važno vlogo. Mestni očetje so pustili voliti »mater« številke 13 s pooblastilom v prilog Stallnerju. Morebiti jej izposluje Stallner iz hvaležnosti še kako subvencijo iz deželnega zaklada? Sploh sta morala jurista dr. Kovatschitsch in dr. Schurbi vtakniti v žep marsikatero juridično klopoto. Dr. Kovatschitsch jih bode v Kozjem, kamor se preseljuje, lahko prebolel, gotovo pa ni, če ne bodo dalje časa zvenele drugoimenovanemu, ki ne more več na dom svojih pradedov v Moravce na Kranjskem, po njegovih kosmatih germanskih (?) ušesih? Rekli smo, da so privlekli nemškutarji na volišče vse, kar je le bilo mogoče, samo kridatorjev iz luknje niso mogli dobiti.

Volili so vsi načelniki raznih uradov, tako n. pr. pri okrajnem sodišču od predsednika Wurmserja do jetničarja Kopača, pa do zadnjega jetničarskega paznika. Poslednji so bili celo vsi v uniformi. Svoje lice si je osvetlil zlasti jetničar Kopač rodom Novomeščan, ki je igral svoj čas kot komij veliko vlogo v novomeški čitalnici, danes pa je volil kot novi »Kraut und Möbelhändler« Stallnerja.

Najbolj se je osmešil Julče Rakusch, od katerega bi kot od predsednika volilne komisije bili pričakovali vendar nekaj več takta in dostojnosti, pri volilcih dr. Dečkotu in Petru Majdiču. Kar oblastno je hotel zabraniti obema izvršiti volilno pravico, pa se je zopet vrezal, kajti za paragrafe volilnega zakona v Julčkovi glavi ni posebnega kolesa, dasi se jih vrti tam silno veliko — nekatera celo narobe. De mortuis nil nisi bene, pravi Latinec, zato bomo pustili tudi mi na tem mestu, neposnemajoč celjskih hijen, njegovo rajno žlahto pri miru.

Babnice so prišle volit iz Gradea, Voitsberga itd. Videli smo obraze, ki pač niso bili nič podobni celjski muleriji.

Veliki Nemec Hrvat Derganc je moral — hočeš nočeš, govoriti hrvaško, dr. Kovatschitsch pa slovensko, kar je napravilo našim volilecem veliko zabave.

Dr. Dečkotu in Majdiču so hoteli odreči volilno pravico, češ, ona stanujeta v okolici, pri tem pa so imeli že nebroj nepostavnih glasov od ljudij, ki stanujejo na Bregu, na Staremgradu, na Lavi itd., kakor n. pr. Wohlmut, penzioniran učitelj Kresnik, neki mornarski komisar Schneider itd.

Ob lanskeoletnih državnozborskih volitvah so očitali nam, da smo kupili glas jermenarja Bajdeta, ki je član slovenske godbe, za 2 gld. Radovedni smo, kaj nam bode povedal Bajde, ki je danes nemško volil, koliko je Rakusch njemu dal za to, da je prodal sebe in svoje prepričanje nemškutarjem. Da mu odklenka zaslužek pri naši godbi, tega naj bode gotov!

Preobširni smo postali. Imeli bomo še priliko priti na razne pikantnosti in podrobnosti ob priliki nazaj.

Na našo žalost moramo še omeniti, da je izostalo nad 30 našincev in izmed teh celo takšnih, ki so lanske leto januarja z nami volili nad 20. Prizanesimo jim z imeni ter pustimo jim čutiti svoj gnjev z neizprosno preziranjem in vztrajnim bojkotom. Od slovenskih duhovnikov sta volila le dva, si volisa naš častiti starček šolski svetovalec Ivan Krušič in katehet na slovenski gimnaziji Anton Cestnik. Vsi drugi so florirali na našo veliko žalost s svojo odsotnostjo. Vsem naše pomilovanje! Vzroka ne bomo tu preiskovali, pa tudi ne želimo, da bi se jim kdaj in v katerej koli obliki vračalo šilo za ognjilo.

Tužna nam majka, kaj nam pomaga, če vedno naglašamo, sloga, sloga in zopet sloga, če se pa baš takrat najbolj ruši, kadar je iste najbolj treba.

Nikakor se torej ni čuditi, da vzpričo položaja, kakršen je bil, vzpričo vseh nasilstev, sleparij in goljuj naš slovenski kandidat ni zmagal ter da je dobil razmeroma tako nizko število glasov, kakor ne bi bil nihče od nas pričakoval, tem manj, ko smo na volilnih shodih slišali iz ust našega kandidata precej ugodnih poročil, katera so se pa vsa skoro brez izjeme izkazala kot preoptimistično računane.

Vsled tega navideznega poraza ne bomo vrgli puške v koruzo, nego bomo svoje delovanje še podvojili in v trdnem prepri-

čanju, da mora naša dobra slovenska stvar slednjič vendar zmagati, bomo delovali tudi v bodoče, ne oziraje se na polena, katera se nam brez uzroka mečejo pod kolena iz lastnih naših vrst. Kdor nam pa pomagati ne more ali noče, ta nam vsaj naj ne škoduje in nas ne ovira v našem svetem delovanju, kajti prokletstvo bode zadelo vse tiste, ki rušijo našo narodno stavbo.

Iz Sevnice se nam piše o volitvah. Kaka narodna zavest vlada pri nas, govore dovolj jasno številke volilcev o priliki deželnozborske volitve. Namesto, da bi Slovenci oddali dobrih 60 glasov, oddali so jih, čudite se in strmite — 34, med tem, ko so Nemci z vsemi glasovi 21 nastopili! — Družega se ne da o tem reči, kakor — sramota!!

Odtegnili so se večinoma obrtniki. Iz strahu morda, da bi jih Nemci bojkotirali? Tu se nam sili pač smeh v lice! Slovenci sami Vas morejo bojkotirati. Odtegnila sta se volitve kar oba peka — pri katerem bodo pač Slovenci sedaj kruh jemali? Od obeh kovačev volil je eden z Nemci, drugi je izostal. Pri zadnjih volitvah je volil z nami, Slovenci so obljubili ga podpirati, a podpirali so onega slovenskega kovača, ki ne zna ne besedice nemške, a vedno z Nemci voli. Jako značilno! Mizar, kateri je pri zadnjih volitvah se zdržal volitve, volil je danes z Nemci, iz hvaležnosti, da ima večino svojega zaslužka od Slovencev. Odtegnila sta se tudi dva mešarja, hočeta si Nemce pridobiti — dobro. Lahko bi jih še več navedli, a kreature in sicer slovenske, katerim je narodna zavest deveta briga, pri kojih vlada goli egoizem, vsako stvar bi le radi gmotno za se izkoriščali in tako tudi volitve.

Ako bi bili merodajni faktorji razvili dobro agitacijo, da bi se bilo o tem delovanju prej kaj posvetovalo, gotovo bi se dala večina teh glasov pridobiti, a žalibože, da se nikdo ni dovolj truda v to vzel! Nemci se te mlačnosti vesele!

Tudi sestava zapisnika volilcev, ki je bila v slovenskih rokah, je nekoliko k temu porazu pripomogla; veliko slovenskih volilcev se je namreč izpustilo in so se ti šele v zadnjem času reklamovali. V tretje pa nimamo tu skoraj nobenega slovenskega uradnika; kar jih je volilo, volili so vsi z Nemci in teh je bilo pet.

Iz tega izida volitve v Sevnici razvidi se, koliko škoduje brezbržnost in mlačnost. Nemce morali bi si Sevnčanje v izgled vzeti, ki so v kljub temu, da so veliko bolj solidarni, le vse svoje moči še napeli, da spravijo vse volilce in volilke k volitvi. Edino pohvalo izreči se mora narodnim volilkam; razun jedne, odzvale so se vse!

Sklepam to poročilo s pripombo, naj se merodajni faktorji v Sevnici malo zdramijo, naj tirajo ono brezobzirno politiko, kakor jo Nemci imajo in naj pokažejo našim renegatom, bojazljivcem in egoistom: — Vi ste zoper nas, tudi mi ne bomo z vami.

Obrambna sredstva proti klerikalizmu.

(Dalje.)

Še nekaj bi bilo treba potom zakona urediti, kar bi bilo posebno velikega pomena.

Država je v varstvo raznih veroizpovedanj poskrbela potom kazenskega zakona. Dotični paragrafi so tako prožni, da se more z njimi zadušiti vsaka še tako stvarna kritika. V pravniških krogih vlada že dolgo časa prepričanje, da sta dva paragrafa zelo nesrečna in tudi v državnem zboru so se že žuli v tem oziru pritožbe. Če bi svobodomiselnih stranke dosledno zahtevale tako premembo kaz. zakona, da bi bila pač zavarovana vera pred zasramovanjem, izključena pa vsaka zloraba zakona v varstvo klerikalizma, bi se tudi to dalo doseči.

Končno bi bilo tudi prav, da se vodstvo javnih knjig, kakor so krstne ali poročne matice, odvzemo duhovščini. Kakor bi bilo nenaravno, če bi država zemljiško knjigo ali trgovinski register prepustila v oskrbovanje duhovščini, tako nenaravno je, da ji prepusti krstne in poročne knjige. V zvezi s tem bi se morala seveda izvršiti primerna prememba zakonskega prava. V tem oziru je bil v državnem zboru že stavljen primeren predlog, a doslej niti na vrsto ni prišel.

Vse drugo delo za osvoboje-nje narodov iz sužnosti klerikalizma morajo dotični narodi storiti iz svojih moči. Sicer bi država lahko še ogromno mnogo storila, ali pri nas še dolgo ni upati, da bi se kaj zgodilo. Že če se dosežejo tisti zakoni, ki smo jih našli, bi bila onemogočena zloraba vere v posvetne namene, kaj več pa ne zahtevamo, saj se ne

vojskujemo proti veri niti proti cerkvi, nego le proti tisti spaki, ki se zove klerikalizem in ki vero in cerkev zlorablja v svoje posvetne politične namene.

Ako se hoče narod osvoboditi klerikalnih spon, delati mora na to, da na vseh poljih izruje ljuliko klerikalizma. Ni še zadosti, da se narod vojskuje pri državnoborskih in deželnozborskih volitvah in pri občinskih volitvah proti klerikalizmu, posvečevati mora vso pozornost klerikalnim prizadevanjem na gospodarskem in zlasti na kulturnem polju.

Kaj nam je torej storiti, da klerikalizmu uspešno pridemo do živega?

Gledati je pred vsem na to, da zakonodajni zastopi in javne korporacije ne pridejo v klerikalne roke, oziroma, da se klerikalni vpliv omeji kar največ mogoče. Koder imajo klerikalci vpliv, povsod ga izkoriščajo zgolj v svoje osebne in strankarske namene. V državnem zboru skušajo vedno izposlovati zase kaj denarja in raznih koncesij, ki kaj nesejo; vedno delajo na to, da sklenejo zakoni, ki so v korist klerikalizmu; vedno se zavzemajo za to, da se nastavlja le njihovi somišljeniki, ker to utrjuje njih stališče.

V dež. zborih, koder imajo večino, porabljajo vso moč, da zatro in uničijo svoje nasprotnike, da z deželnim denarjem podpro svoje namene in da potem zakonodaje zagotove svoje gospodstvo.

Isto se v malem godi tudi v obč. odborih. Klerikalci pobašajo leto za letom velikanske svote za cerkve itd. iz občinskih blagajn, dasi občine postavno ne smejo za zgradbo cerkva itd. prispevati.

Pri nas je boj proti klerikalizmu osredotočen največ na volitve, a važnejše, četudi rodi le počasi dobre sadove, je kulturno delo.

(Dalje prih.)

Dnevne vesti.

V Ljubljani, 8. novembra.

— **Shod v Kostanjevici**, ki bo jutri v nedeljo, smo že minuli teden na znanili. Klerikalci nimajo nikdar poguma, da bi svoje shode naznanili: vedno jih prirejajo prav tihotapsko. Drugače tudi ni mogoče, saj se ljudstva boje. Kakor čujemo, se klerikalci prav pridno pripravljajo za ta shod. Ker v kostanjeviškem okraju nimajo nič zaslonbe, nameravajo od drugod pripeljati svojih ljudi. No, prepričani smo, da so naši somišljeniki tudi pripravljeni in da pijejo klerikalci na medvedovo kožo.

— **Ali je res?** Poroča se nam iz navadno zanesljivega vira: Deželna vlada je dobila obvestilo, da se je ministrstvo za notranje zadeve odločilo, da se za stavbišče II. nove gimnazije v Ljubljani nakupi in porabi zemljišče na Poljanski cesti in se torej prepusti stavbišče stare gimnazije, ki se sedaj podira, mestni občini. S tem je bilo rešeno to dolgotrajno pereče vprašanje. Upati je, da dobimo vendarle že dolgo zaželeno mestno tržnico. — Prijavljamo to vest z vso reservo.

— **Koblarjev Tonček**, kranjski rajtguzen, je v istini zgubil svoje pravdo radi znane hranilnične knjižice, katere bo moral sedaj jokaje in stokaje potegniti iz svojega lačnega žepa. Dne 14. oktobra t. l. razpravljal je najvišji sodni dvor o njegovi revizijski pritožbi, a razsodil je, da je ta pritožba v vsakem pogledu neutemeljena. V razlogih zastopa najvišji sodni dvor stališče, da je nemogoče misliti, da se je pokojna Terezija Eržen že pri svojem življenju hotela znebiti celega svojega premoženja. Ob roki dokaznega materiala očita najvišje sodišče Antonu Koblarju, da je on sam od pričetka bil mnenja, da se mu podari knjižica le za slučaj smrti, da je pa pozneje predsedal ter se oklenil famoznega »mandatum post mortem«. Najvišji sodni dvor pa potem tako Koblarja, kakor njegovega zastopnika pouči, da bi bilo tudi za tak mandat potrebno, da se je Terezija Eržen še pri svojem življenju iznebila celega svojega premoženja. Anton Koblar je sicer študiral postave, pa vendar še premalo. Priporočamo mu čitanje razlogov najvišjega sodišča, če bo zopet napravil kak lov na premoženje umirajoče stare ženske, potem mu ti razlogi jasno kažejo na hibe, kojih se ima pri tacih lovih ogibati! Torej čitaj, Tone! Pri koncu pa bodi omenjeno, da je Koblar obsojen plačati dr. Tavčarju vseh stroškov 800 K 56 h. Tudi nekaj! Par volilcev bo šlo iz kranjskega farovškega hleva! Kakor poznamo gospoda tehanta, jokati če za temi volički vse dni svojega življenja. Da, da! Tonček, Bog je, pa je tudi pravičen!

— **Muke naprednega župana.**

Naš vrli somišljenik in župan v Podkrajju g. Trkman je postal pravi mučenik. Mož je sicer poštenjak od nog do glave, in tudi premoženja ima, da, hvala Bogu, lahko izhaja. Ali klerikalcem je trn v peti in vzeli bi mu radi županstvo. V ta namen je sprožil nečisti župnik Mezek najrazličnejše falotarije! Kdo pri tem Mezku pomaga, ni treba posebej navajati! So reči, ki so znane celemu svetu! Ali naj si je že kakor hoče: gosp. Trkman pada zadnje čase iz kazenske preiskave v kazensko preiskavo! Najprej je bil obdolžen, da je pri občinski volitvi glasove kupoval; bil je sicer pred deželnim sodiščem sijajno oproščen, ali v zvezi temu se je mučna preiskava dolgo vlekla. Tiči pa še v drugi preiskavi, ki se tudi že nekaj mesecev vleče na veliko radost klerikalni tolpi. Ta svojat hoče po vsi sili napraviti iz poštenega Trkmana nepoštenega goljufa, da bi mu tako ukradla volilno pravico za bodočo občinsko volitev. In sedaj poslušajte, kakih sredstev se poslužuje katoliška banda, kadar hoče požreti dobro ime svojemu bližnjemu! V Podkrajju živi berač Cigale, ki je že star skoraj osemdeset let. Orožništvo je o tem beraču sodišču poročalo, da je moralno propalo bitje, ki je žganjipitju čez mero vdano, če dobi kak krajcar, da komaj čaka, da ga v šnops spravi. Tudi je notorično, pravi orožništvo, da je spomin tega starega pijanca popolnoma opešal. Tega starega pijanca so se polastili klerikalci. Dobival je pred nekaj leti malo podporo od svoje sestre, ki mu je kakih šest mesecev vsak mesec po dve ali tri krone po pošti poslala. Pošiljala pa je to podporo na županstvo, in naravno je, da je Cigale vsak mesec komaj čakal nanjo. Izplačeval mu jo je župan sam ali njegova žena, ali pa občinski tajnik Pregel. Gotovo pa je tudi samo ob sebi umevno, da župan Trkman ne bode ogoljufal berača za par beraških kron. Ali vendar so sedaj podgrajski klerikalci omenjenemu beraču v glavo vtepli, da ni dobil vseh kron, katere mu je sestra poslala. Naenkrat je pričel trditi, da je prejel samo 12 kron, da pa je drugih 20 kron, katere mu je sestra poslala, župan Trkman zase obdržal, da ga je za nje osleparil. Dirigirali so berača v Vipavo, da naj da na zapisnik kazensko objavo proti županu. Dotični zapisnik je napravil vrli naš Polensek, in glejte sedaj čudo, kazenska objava ni napravljena samo proti županu, nego tudi proti njegovi ženi in proti Pregelju. Čisto po znanem Šusteršičevem receptu, ki vselej, kadar toži političnega nasprotnika radi žaljenja časti, toži objednem tudi vse priče, ki bi glavnemu obtožencu na korist izpovedati ute gnile! Po ti famozni strukturi kazenske objave vzeli sta se g. Trkmanu dve najboljši priči in beraču dala se je cela pravda v roke. Ali razumete to modrost, ljudje božji? Berač, o katerem je orožništvo uradno poročalo, da je skoraj slaboumen, bil je tudi slovesno zaprisežen. In sedaj je interesantno čitati dotične zapisnike: osemdesetletni berač Cigale govori v teh zapisnikih kakor kak akter, ki z največjim patosom — prav »mit dem Brusttone der Ueberzeugung« — deklamuje Hamletove monologe! Preiskava pa še vedno teče, že nekaj mesecev, in videti ni, kdaj bo dognana. Klerikalci pa kažejo med tem časom s prstom na Trkmana, češ, da je goljuf in slepar! Vrli ta mož je pravi mučenik, ker ga je zadel težka usoda, da živi v Avstriji in v okraju vipavskega sodišča!

— **Nova žrtev škofovega hujskanja.** Dne 7. novembra se je vršila pred kasacijskim sodnim dvorom jako zanimiva razprava. Povod k tej razpravi je dala ničnostna pritožba priprostega kmeta K., katero je isti vložil zoper razsodbo ces. kr. okrožne sodnije v Novem mestu z dne 30. novembra 1901. S to sodbjo je bil pregreška zoper javni mir krivim spoznan in na 7 dni zapore obsojen, ker je dne 25. avgusta l. 1901 na koru v cerkvi na Bučki med branjem škofovega pastirskega lista, ki se je z bodočimi deželnozborskimi volitvami bavil in liberalno stranko in njeno časopisje strastno napadal, polglasno predse mrmral, »kaj to kaplan bere, naj bi raje o obhajilu otrok ali o rojstnem dnevu Njegovega Veličanstva kaj povedal«. Sodišče v No-

vem mestu je spoznalo v tem dejanju pregrešek § 303. kaz. zak., ker se je toženi tako obnašal, da je v cerkvi dal javno pohujšanje. Zoper to razsodbo je vložil dr. Slane kot zastopnik toženca ničnostno pritožbo v smislu § 281. al. 9 lit. a in o tej pritožbi je bila dne 7. novembra razprava pred kasacijskim dvorom. Tožena je zagovarjal državni poslanec Plantan, generalno prokuraturo pa c. kr. deželno sodni nadsvetnik dr. Okretič. Kasacijskemu dvoru je predsedoval senatni predsednik gospod Abram. Pri tej razpravi je zagovornik predlagal, da se je prečital politikujoči in hujskajoči del pastirskega lista pag. 85 in 86, v katerem se napredna stranka kot krivoverska strastno napada, njeno časopisje kot pregrešno razglašja in prebivalstvo pridušja, da ne sme naprednih poslancev v deželni zbor voliti, temuče le prave katoliške može ožlindrane stranke. Končno naglašja ta pastirski list, da liberalci napadajo in pobijajo klerikalizem, to je cerkev Krista in da mora vse voliti iti, ker volitve so najvažnejše! Vse je strmelo, ko se je ta pastirski list ljubljanskega škofa prečital. Nato je zagovornik predlagal v svojem nagovoru, da se obtoženec nekrivim spozna, kajti čitanje politikujočega in strastno hujskajočega dela pastirskega lista ne more se nikakor za bogoslužno opravilo smatrati, ker tak pastirski list ne uči ljudstvo verskih resnic, temveč oznanjuje le sovraštvo proti političnim nasprotnikom in identifikuje klerikalizem s sveto cerkvijo Krista, in ker je čitanje takega hujskajočega pastirskega lista le eklatantna zloraba cerkve in lece v politične namene, nikakor pa bogoslužno opravilo v smislu zakona. Tudi ne more duhovnikom dovoljeno biti pod cerkveno imuniteto napadati politične nasprotnike in proti njim na vse mogočne načine hujskati, ne da bi se smeli le-ti braniti. — Obtoženec sploh ni dal povoda za pohujšanje, kajti mrmral je inkriminovane besede polglasno na koru, dočim se je v cerkvi sploh vse občinstvo radi politikujočega pastirskega lista togotilo in glasno godrnjalo. — Pohujšanje povzročil je torej le pastirski list, oziroma škof sam, ki je ukazal, da se mora ta pastirski list mesto pridige v cerkvi čitati. Toda po stanju naših sedanjih kazenskih zakonov, ni mogel kasacijski dvor ničnostni pritožbi ustreči, ker danes sme duhovnik na leci zabavljati, ščuvati in političnega nasprotnika napadati in sramotiti in politiko razpravljati, kakor hoče, ne da bi smel kdo proti temu tudi le polglasno ugovarjati. Ta slučaj je zopet živ dokaz, da pri nas ne bode miru in da se ne bode na bolje obrnilo, dokler se ne sklene zakon, ki bode določil ostre kazni za zlorabo cerkve in lece v politične namene. Do takrat pa nosi vso odgovornost za nesrečo razburjenih in užaljenih vernikov škof sam, ki pusti hujskajoče pastirske liste mesto propovedi v cerkvi čitati in politiko mesto verskih resnic na leci razpravljati.

— **Različne vere v okolici Bleda.** Piše se nam: Znano nam je, da je neka gospa se izpovedala, da bere tudi »Narod«. Nunc ji je zažugal, da ne more zadobiti odveze, ako »Naroda« ne pusti. Odločna gospa pa mu je povedala, da je nazadnje vse eno, če odvezo dobi ali ne — »Naroda« pa ne pusti. To je pomagalo. Gospa je zadobila vseeno odvezo. Ti uboga kmečka duša, ti pa ne smeš brati »Naroda«! Med kmečkim in gosposkim grehom mora biti pač velika razlika. Naši klerikalci na Bledu hočejo doseči, da bi zidali novo cerkev z dokladami na davke. Ti »pravični« nunci pripovedujejo našim kmetom, da bode kmet malo plačal, da ima kmet tako malo davka, ter da bodo skoraj vse le liberalci plačali. Kadar so volitve, takrat pa zopet trdi duhovniki, da vse kmet plačuje. 50 let že nabirajo pri nas za novo cerkev. Račun o tem denarju pa se je ravno tako izgubil, kakor račun o potresnem denarju. Da bi se nova cerkev zidala na občinski doklade, pri tem jim gre na roko politična oblast. Dotični odlok se glasi, da so drugoverniki postavno prosti prispevkov. Mi liberalci naj bi bili primorani, največ plačevati, nazadnje pa bomo še vseeno pogubljeni. Ako nam tudi najvišja postavna instanca ne ugodí, potem smo se odločili,

 Dalje v prilogi.

da gremo liberalci tje, kjer se uživa večja pravica ter si izbrati tako vero, v kateri tudi liberalci lahko v nebesa pride. Saj je vendar skoraj nemogoče, da, ako ravno si pošten, pošteno vse poplačaš, pa te vendar zato, ker si liberalci, nazadnje hudič vzame. Morda bomo Blejci le morali posnemati Jeseničane.

— **Iz Marnberga** se nam piše: Tukaj smo računali na 10 glasov za dr. Mayerja. K volitvi pa je prišel samo dr. Pikl. Duhovniki in kar je ž njimi v zvezi, so se maščevali za Korošcev mandat in ostentativno izostali. To so narodnjaki! Drugi, ki bi sicer šli z nami, so to pot doma ostali zaradi konzumne žindre.

— **Konzum v Marnbergu** je menda eden najimenitnejših, kar jih imamo. Ne vem, če kateri slovenskih konzumov razpolaga s šestimi konji. Marnberški jih ima; poleg pa še rabi enega posojilničnega konja. S temi dragimi konji se svet „farba“, češ: glejte kako smo imenitni. In če se s temi konji Klobučar okrog vozi, se proti marsikomu pobaha: Sehen Sie, dass sind meine Pferde. Sploh je pri njem vse »mein« in le on je vsega gospodar. Odkar je notar Kocbek iz Marnberga odšel, si je prilastil njegov uradnik Klobučar vse gospodarstvo pri posojilnični gostilni, pri konzumu in pri posojilnici. Duhovniki, — nevedni in neumni, kakor so — niso nič videli in nič slišali. Kar so ti dopuščali, kriči naravnost do nebes. Klobučar kot načelnik konzumnega društva bil je njega poslovodja, v resnici pa so bile društvene trgovine njegove, vse dohodke je on vlekel in nikdo se ni brigal, kako denar porablja, in nikdo ga ni vpraševal za račun. O trgovini seveda ne razume nič, zato mora imeti posebnega poslovodja in to je neki bivši kridatar — Trobej. Drug čez drugega zabavlja, kedar nista vkup; a kadar sta vkup, se že razumeta, saj živita dobro pri tem. Trobej vodi knjige, Klobučar pa lenari in samo — špekulira ter se okrog vozi. Duhovniki pa v svoji borniranosti ne morejo dosti prehlvaliti teh dveh koristolovcev, češ: Glejte, kako sta — požrtvovalna in kake režije imata! To je že več kot sancta simplicitas! Le jeden v celem okraju je ta »švindler« spoznal; čast mu bodi, to je župnik Slavič pri Sv. Antonu. Ta je začel Klobučarju na prste gledati, a v nemilost je padel; Heel in Žmavc ga ne marata, ker je njima in njunemu ljubljencu Klobučarju že mnogo bridkih resnic povedal in ker se v — računih spozna. Drugi, ki je v nemilost padel, je notar Bežan. Ko so se temu začele oči odpirati, da je videl, kako se gospodari, hitro so ga odstranili. Od povedali so mu stanovanje v posojilnični hiši in odvzeli zastopanje posojilnice, — pa jim ni bil več na poti. Tretji je sedaj prišel na vrsto dr. Pikl, katerega so v Marnberg zvabili misleč, da jim bo poslušen pomagač. A motili so se. Ko je ta uvidel pogubno gospodarstvo, prizadeval si je, posojilnico rešiti s tem, da se konzum uniči. Toda naletel je na hud odpor. Duhovniki so drugače storili: Pokopali so posojilnico za 55.000 K, sebe pa in konsumarja Klobučarja s tem rešili, a za kako dolgo? Ko je vsled tega marnberška posojilnica bila izključena iz »Celjske zveze slov. posojilnic«, našla je zavetje pri klerikalni »Gospodarski zvezi«. Od tega časa so se začele intrige proti dr. Piklu, kojemu bi morala posojilnica hvaležna biti, ker se je mnogo za njo — seveda ne za konzum — trudil. Konec je bil, da so dr. Pikla iz ravnateljstva posojilnice izključili in mu posojilnično stanovanje odpovedali. Tudi njega se je bilo treba iznebiti, ker je že preveč videl; a videl je že zadosti in ne bode miroval, dokler ne bodo konzumarji eksemplarično kaznovani. Konzum mora v zrak; samo tako se posojilnica še reši. In baš sedaj je najboljši čas za to. Komaj so se namreč Klobučarju iz znanega posojila 55.000 K vsi trgovinski dolgovi poplačali, že je začel blago zopet na kredit kupovati, mesto da bi »per cassa« trgoval, ko vendar trgovine izvrstne vspevajo. Če se to poslovanje dopusti, bode čez par mescev zopet več tisoč neplačanih faktur, kar bo seveda posojilnici na kvar, med tem ko bo Klobučar svoj denar že imel na varnem. To vse se je duhovnikom že mnogokrat — v lepem in v robatem — razložilo, a vse

je bob v steno. Mit der Dummheit — — — — —, toda pri kazenski sodniji je neumnost le olajševalni moment.

— **Dekan Hecl**, kompanjon velikega poštenjaka Klobučarja in sojunaka v marnberški konsumni tragediji se nam jako smili, ker on se je mnogo trudil in žrtvoval za slovensko šolo v Marnbergu. Lansko leto ali predlanskim prosil je pri slovenskih denarnih zavodih in drugod za prispevke za slovensko ljudsko šolo v Marnbergu. Vsaki taki prošnji bil je priložen načrt šole — na ogled — in pa poštovanilnični ček na ime dekana Hecla. Povsod se je odobravalo to prepotrebno početje, dekan Hecl se nam je zdel blag in navdušen rodoljub — in pošiljali smo mu denar — za slovensko ljudsko šolo. Ker se pa zadnji čas ime dekana Hecla tako pogosto imenuje v zvezi z imenom Klobučarja, in ker še dozdaj nismo videli nikakega izkaza o prejetem denarju za slovensko šolo in še nismo čitali nobenega poročila o porabi dotičnega denarja, pozivamo tem potom gospoda dekana, da dá v tej zadevi takoj pomirjajoča pojasnila.

— **Predrznost agenta „Vzajemne zavarovalnice“**. Lažnivi „Slovenec“ in „Domoljub“ sta pisala, da zavarovalni agenti usiljujejo raznim posestnikom svoje zavarovalnice ter jih pod pretvezo, da so agenti „škofove zavarovalnice“, vlove za nadaljnjo zavarovalno dobo. Te dni in pretečene teden klatil se je znani agent Černič po selški dolini in iskal zavarovancev po dolini in po hribih. Vsak agent ima gotovo pravico iskati zavarovancev, toda le poštenim potom, ne pa tako, kakor zgoraj imenovani. Njegova predrznost in vsiljivost presega vse meje. Prišel je ta predrznež v hišo in nekako tako zahteval polico: Jaz sem poslan od „škofove zavarovalnice“, pokažite mi knjižico ali polico. Seveda so boječji kmetje prinesli takoj, posebno, ker je „škofov“ agent. In kaj bi v imenu škofa ne dosegel pri našem kmetu?! Seveda se mu je na ta način vsedlo nekaj zavarovancev, ko so se zavarovali ali obljubili zavarovati se pri „škofovi zavarovalnici“. Posluževal se je dalje ta žlindravi agent še drugih predrznosti, tako da mu ni manjkalo mnogo, da ga niso vrgli pri vratih ven. Imel je tudi napisane vse hiše liberalcev, v katere ne sme iti, kakor je sam rekel. Vendar se je pri nekaterih zmotil, misleč, da so tumpasti žlindrariji. Šel je v hišo, toda odšel je z dolgim nosom in polnimi ušesi. Ker klerikalci tako hujskajo proti drugim solidnim zavarovalnicam, zato je dolžnost vseh izobraženih in naprednih ljudij, da poučujejo, kako stoji ta „škofova zavarovalnica“, da se ne bode kesalo ob času nesreče. Posebno naj se pove takim, ki na škofovo ime in duhovniško agitacijo delajo na vse načine za njo, da je „Unio Catolica“ imela celo papežev blagoslov in je vendar falirala, tako, če bi ne prevzele druge zavarovalnice njenih zavarovancev, bi ne dobili ljudje ob času nesreče prav ničesar. Kjer nič ni, tam tudi škofovo ime ne pomaga v nesreči. Preteklo nedeljo, 26. okt. oznanil je ob 10. uri raz prižnico kapelan: „Prišel je od glavarstva ukaz, da moramo ob vsaki priliki ljudi opominjati, naj se zavarujejo. Ravno sedaj potuje po naši dolini potnik domače zavarovalnice, kateri vas lahko zavaruje.“ Tako se celo prižnica, in morda tudi spovednica izrabljata za žlindrasto zavarovanje.

— **Repertoire slovenskega gledališča**. Danes se ponavlja krasna Albinijeva opera »Maričona«. V ulogi fra. Dorotića nastopi prvič g. Fr. Vlček. Prihodnja predstava bo v terek. Drama študira burko s petjem »Brez denarja« (»Armes Mädel«) in veseloigro »Zajčkove hčere«. Opera pripravlja Smetanovega »Dalibora« in »Cavallerio rusticano«.

— **Slovenska šola pri Sv. Jakobu na Koroškem**. Kakor znano, je naučno ministrstvo razveljavilo sklep koroškega deželnega šolskega sveta glede slovenske šole pri Sv. Jakobu. Zgodilo se je to vsled tega, ker ni bilo pravne podlage za preuredbo te šole. Nemci in nemškutarji so namreč uprizorili velik švindler, da bi zadušili to jedino slovensko šolo na Koroškem. Ker je ministrstvo razsodilo po pravici in po zakonu, so silno nevoljni. Poslali so posebno deputacijo k deželnemu predsedniku vitezu Freydeneggu, oziroma prišli so, če smemo

verjeti nemškimi listom, vsi dotični renegatje in Nemci, ki bi radi ubili slovensko šolo pri Sv. Jakobu in protestirali proti odločbi naučnega ministrstva. Najlepše pa je, da jim je glasom poročila v »Grazer Tagblatt« deželni predsednik vit. Freydenegg obljubil, da hoče z vsem svojim vplivom podpirati, njih prizadevanja, to je delati na to, da se zatre slovenska šola pri Sv. Jakobu.

— **Lahonska ošabnost** presega časih res vse meje. To kaže slučaj, ki se je primeril v okrajnem šolskem svetu v Pazinu. Gimnazijski ravnatelj Kos je v tej korporaciji govoril uradno in privatno hrvatski. Laški trije člani okr. šolskega sveta so proti temu demonstrirali s tem, da so odšli od seje. Sedaj pa so marki Palesini in drugi laški poslanci celo v državnem zboru interpelirali vlado, ker se je ravnatelj Kos poslužil svoje pravice. To je že preneumno, kaže pa silno ošabnost Lahov. Ti vidijo že v tem provokacijo, da se kdo poslužuje po postavi mu pristojne pravice.

— **Panorama**. K najbolj posrečenim serijam lanske sezone smo po pravici prištevati Švico, ki jo lahko imenujemo raj Evrope. Brezdvomno bo tudi serija prihodnjega tedna privabila dovolj potovalcev na Pogačarjev trg, kajti francoska Švica nam zopet obeta prav izborno zabavo. Prepotovali bomo mesta Genova, Lausanne, Vevey, Montrex, Territet, videli bomo švicke snežnike in lednike. Domnevam se, da pojde prihodnji teden veliko Ljubljancev v Švico, saj si lahko vsak privoščiti brez posebnih stroškov to poučno kratkočasje.

— **Napačnega prijeli**. Dne 24. oktobra je policija prijela delavca Franca Sedeja, češ, da je vojaški begun. Izkazalo se je, da Sedej ni begun in da se mu je torej zgodila krivica.

— **Povožena** je bila danes dopoldne na Sv. Petra cesti kajžarica Jožefa Kajšt iz Ribič, občina Velika vas v kamniškem okraju. Peljala je po Sv. Petra cesti ročni voziček, ko jo je pri župnišču dohitela z vpreženim vozom neka ženska in jo podrla na tla, da je prišla pod voz in je bila povožena. Poškodovana je precej na desni nogi.

— **Podkadila jo je**. V šentpeterskem predmestju sta stanovali v neki hiši dve ženski, ki sta se vedno pisano gledali. Predvčerajšnjim se je jedna vendar izselila iz hiše. Ko je odhajala, ji je druga podkadila. Napravila je v smetiščnici ogenj in dala na njega razne smrdljive reči, da je prav smrdelo v slovo njene neprijateljice.

— **Konj ukraden**. Danes dopoldne je na sejmišču neznan postopač ukradel posestniku Ivanu Kuclerju iz Sigojne konja in ga prodal nekemu konjedercu za 12 kron. Konja je prodal konjederec Ivan Šilinger na Vrhniki za 14 kron. Na Poljanski cesti je Kucler srečal svojega konja, ki so ga gnali s sejmišča in ga je dobil nazaj.

— **Terpinčenje živali**. Hlapec Franc Zevnik na Dunajski cesti, je včeraj popoldne pred skladiščem na južnem kolodvoru brez povoda neusmiljeno pretepaval konja. Hlapec se je zaradi tega nanzanil policiji.

— **Nepreviden voznik**. Na Sv. Petra cesti je danes dopoldne posestnik I. M. v Dčv. M. v Polju, vozil tako naglo in neprevidno, da je prevrnil Marjani Marnovi iz Tomačevega mlekarški voziček in ji razbil posodo za mleko.

— **Plesni učitelj gopod Julij Mortera** je došel v Ljubljano in začne zopet s poukom v plesu.

— **Hrvaški tamburaši** svirali bodo jutri v kavarni Avstrija.

— **P. n. občinstvo** se opozarja na današnji inserat tvrde: Adolf Neurath's nasledniki.

* **Najnovejše novice**. Kecs kemethy — obsojen. Disciplinarna komisija v Budimpešti je obsodila znanega defraudanta davčnega denarja, Kecs kemethyja, dasi za sleparja ne ve, kje živi. — Defraudacije. V aferi sv. vavalske posojilnice je bil te dni aretiran član upravnega sveta Fr. Zbiral. — Pri šlezijemskem bančnem društvu v Breslavi je poneveril blagajničar 230.000 mark. — Oproščen morilec. Porotniki v Bonnu so oprostili graščaka Kurtha, ki je ustrelil svojo ženo in oskrbnika, ko nju je zalotil v kaznivem občejanju. — Belgijski kralj se zopet poroči, kakor po-

ročajo časopisi iz Bruselja. — Dvajset let prostovoljno mutasta je bila v Zomboru stara gospodična V. Heinsch. Te dni pa se je obesila ter nesla seboj svojo skrivnost. — Žena ne sme odpirati pisem svojega moža. Dunajsko okrajno sodišče je obsodilo ženo Rozo Meisl, ker je brez dovoljenja odprla na svojega moža naslovljeno pismo. — Samomor 11letnega dečka. V Budimpešti je skočil v Donavo 11letni učenec Matija Keszler, ker mu ni hotela mati dati 2 krajcarjev za pero.

* **Milijonska defraudacija v Pragi**. Klerikalci so pri vsi svoji zvitosti v jedru prav neumni. Temu dobremu ljudstvu kanijo n. pr. natveziti, da svetovavalska posojilnica ni bila nikdar klerikalni zavod. Sment, čemu jo potem rešujejo katoliški duhovniki, čemu se brigajo za zavode, ki niso njihovi? — Dne 30. oktobra je v državnem zboru interpeliral poslanec Hanich in sodrugi radi svetovavalske posojilnice ter vprašal, ali bo Drozd ubežal posvetni pravičnosti ter ali bo sojen le pri škofjski sodniji? To bi že bilo nečuvno! Duhovniki, ki zapeljujejo h krivi prisegi pred sodiščem, ki jemljejo svojim bližnjim najdražje blago — čast, duhovniki, ki krađeje revežem krvavo in z žuljami prištedeni vinar, bi pri škofjski sodniji ostali končno — brez kazni! — Praški „Cas“ je prijavil več zlatih zrnec iz spisov prelata Drozda. Iz teh se vidi, da je Drozda „dičilo“ vse, kar očitamo sploh klerikalcem. Klerikalec je, kdor pod plaščem verstva pospešuje le svoje posvetne, sebične, po navadi krivične interese, kdor Boga in cerkev oznanja v teoriji, v praksi pa ravna naravnost navskrižno Kristovim postavam. Ni dvoma, da Drozdu ne manjka niti pičice do pojma čistokrvnega klerikalca. Ali zdaj delajo duhovniki s padlim sodrugom kakor volkovi. Dokler je volk v tolpi ter ima zdrave zobove, dokler skupno s sorodno tolpo napada plen, dotlej je njen član, dobrodošel in priznan. Čim pa je zadela krogla preganjalec njegov kožuh in obstreljen pade na poti, razstrga ga tolpa lastnih sobratov brez vsega usmiljenja. Pater Drozd na primer ni spolnoval duhovskega brezženstva. Duhovniki so vedeli o tem, a vsi so molčali, vsi so mu pripenjali redove na „poštene“ prsi ter mu pridevali častne naslove, dokler se iz vsega tega ni izcimil svetoven škandal. Kadar pa je škandal izbruhnil v javnost, volkovi trgajo nesrečnega sodruga kakor šarlatani, kakor so ga poprej priznavali po šarlatansko. Zato sledeči dokaz: Sedanjí nastopnik Drozdovega trona, župnik Vondruška, je šele lansko leto pisal v češkem koledarju za duhovnike: „Duhovnik, ki vživa v polni meri veliko populariteto tako pri duhovništvu kakor pri ljudstvu ne samo v Pragi, marveč na celem Češkem in Moravskem, je gotovo monsignore Jan Edward Drozd. Msgr. Drozd je pred vsem duhovnik in sicer za Boga in cerkev jako vnet in goreč duhovnik. Poglejmo le svetovavalsko posojilnico, ki jo moremo imenovati zavetje vseh katoliških društev! Msgr. Drozd deluje v njenem odboru od l. 1872 in od l. 1878 je njen predsednik in vsled njegovega „previdega“ ravnanja se je povzpela svetovavalska posojilnica na prvo mesto med češkimi posojilnicami. Romanje v Rim je priredil msgr. Drozd s sijajnim vspehom že 4krat. Mons. Drozd je pogumen in drzen zagovornik pravic in načel kat. cerkve. Ni čuda, da je katol. oblast odlikovala tako zaslužnega moža...“ O ironija usode! Taisti Drozdov proslavljaalec je eno leto pozneje sam vzročil monsignora Drozda v roke policije! —

* **Osemstoletnica zedinjenja Hrvatske z Ogrsko**. Letos je poteklo 800 let, odkar so se Hrvatje združili s krono Sv. Štefana. Leta 1201 je umrl brez otrok zadnji hrvatski kralj Zvonimir. Duhovniki hrvatski so hoteli imeti kraljem ogrskega kralja Andreja, ki je bil pozneje prištel med svetnike ter je imel za ženo Zvonimirjevo sestro Liepo. Narodna stranka hrvatska si je izbrala kraljem Petra Svačića, odličnega Hrvata. L. 1202 je prišlo do boja, ki je v njem Peter padel in Hrvatska se je združila z Ogrsko. Ta teden se je igrala na odru zagrebskega gledališča opera Josipa Mandića »Petar Svačić«.

* **Ženin zbežal**. 39-letni žel. pristav na Dunaju Fr. Schotek bi se bil imel predvčerajšnjem poročiti z gdč. Ano L., ki bi mu prinesla 200.000 K dote. Vse je bilo pripravljeno na odhod k poroki, nevesta in svatje so nestrpno čakali, ko pride ženinov brat sporočiti, da je ženin zginit ter mu sporočil, da se ne vrne več na Dunaj. Obupana nevesta je poslala v dunajske liste tale klic: „Franc, bodi pameten ter se vrni. Vzrok uganila.“

* **V 40 dneh okoli zemlje**. Flieas Fogg je potreboval 80 dni, časnikar Gaston Stiegler 60 dni za potovanje okoli naše zemlje. Mednarodna konferenca železniških ravnateljev v Parizu pa je zdaj izračunila, da, kadar bodo vlaki in parniki vselej pripravljene za takojšen odhod, bo potovanje okoli sveta trajalo le 40 dni.

* **Z zvonika je skočil**. Predvčerajšnjem je 24leten kmetski fant Miha Malmat skočil v Tot Komlosu na Ogrskem s cerkvenega stolpa, padel 60 m glebok z razbitimi udi mrtev. Vzrok: mačeha mu ni dovolila, da se — oženi.

* **Baronica Rothschild**. Pred dunajskimi porotniki se je završila včeraj obravnava o nenavadni sleparski zadevi.

19letna strugarjeva hči Hermina Pleticha je izrabljala celo leto skrajno lakomnost kramarskega zakonskega para Potuček ter ga spravila na beraško palico. K omenjenima zakonskima je vstopila Pleticha lansko leto v trgovino igračk kot praktikantinja za mesečnih 10 K in preskrbo. Kmalu pa je spoznala lakomnost in plitvo iz obrazov svojih službovalcev ter jih začela izkoriščati. Pripovedovala je, da se bo njena sestra Marija kmalu omožila z baronom Leiterbergerjem, ki ima tak vpliv, da lahko pripomore k bogastvu, redom in celo plemstvu. In res sta lakomna Potuček začela dobivati pisma od te sestre, baronice Leitenberg, ki ji je obljubila zastoj prepustiti velike prostore za trgovino na Mariabühlstrasse, kjer bode ta zastoj stanovala. Presrečna zakonska sta dala napraviti za svojo »dobrotnico« kot poročno darilo tako zvani »hišni blagoslov« v zlatu v vrednosti 2020 K. Darilo je seveda Pleticha takoj zastavila. Kmalu pa je sleparja pripovedovala, da se tudi sama poroči z baronom Rothschildom, ki bo postavil Pantučkovim veliko to varno. Na to veselo vest niso v trgovini nič več vpisovali v blagajno, kar je bodoči baronici Rothschild omogočilo, da je Potučkove sleparila in kradla do zadnjega. Celotako leto je trajalo dopisovanje na mišljene baronice Leitenberg. Vsa pisma je seveda pisala Pleticha. Še več! Začela so prihajati pisma s cesarjevim podpisom, češ, da je cesar po posredovanju baronice Leiterberg in barona Rothschilda podelil Potučkovim baronstvo, dvorni naslov, zlat zaslužni križec in legat po 60.000 in 30.000 K. In vse to sta zakonska verjela! Porotniki so za nikali vprašanja na goljufijo, ker je Pleticha trdila, da je imela namen le imponirati svojima delodajalcema; obsojena je bila le zaradi tatvine v enomesečno ječo.

Grozna katastrofa. Newyorški bogataš Hearst je bil dne 4. t. m. izvoljen v kongres. V proslavo zmage je priredil na svojem obsežnem vrtu sredi mesta veliko razsvetljavo. Med sežiganjem umetnega ognja je bilo dogovorjeno, da se bo izstrelilo 60 možnarjev, ki so bili nabasani z bombami ter so stali v treh vrstah. Toda že prvi možnar se je razletel ter podrl celo vrsto, ki se je užežala ter prevrgla še ostale tri vrste. Nastala je grozna eksplozija. Gledalci, ki se jih je bilo na poziv po časopisih nabralo do 40.000 so kakor besni zbežali na vse strani ter hoteli iz vrta. Strašen boj za življenje je nastal. Ko je prišlo 800 policistov na konjih ter ljudi s silo pomirili, videle so se vse grozovitosti tega srditega boja. Nad 100 oseb je ležalo po travi pohojenih, 12 jih je bilo popolnoma zmečkanih in mrtvih, nad 80 pa jih je smrtno ranjenih. Po vrtu so stale cele mlake krvi. Sodi se, da so vsi pohojeni popadali od bomb zadeti.

Čemu ste se oženili? Veliki »Newyorški Journal« je stavil svojim na ročnikom in čitateljem to vprašanje ter je dobil med drugim tudi sledeče odgovore: 1. Zakaj sem se oženil? — o tem že 11 let razmišljam in ne morem doznati, zakaj. 2. Zato, ker mi je Ana, moja žena, dejala, da ji je ponudilo 5 mladenčev ženitno ponudbo. 3. Moj oče mi je rekel: »Osem let ljubkovanja je dovolj, vzemi si jo končno« in jaz sem ubogal. 4. Oženil sem se zato, ker sem hotel imeti več denarja, kakor potrebujem. Ko sem oženjen, potrebujem več denarja, kakor ga imam. 5. »Bila je to, ah, moja usoda!« 6. Hrepenel sem po ženski tovaršiji. 7. Zato sem se oženil, ker me je vzevil odtrgan gomb na moji suknji. Zdej imam tudi odtrgane gombe, pa se še jeziti ne smem.

Največje mesto na Nemškem — po obsegu sveta — so Draždane. Po prebivalstvu pa zavzemajo 4. mesto med nemškimi mesti.

Državna dobrodela loterija. Kakor v prejšnjih letih, bo se tudi to leto vršila velika dobrodela loterija. Čistega dobička se bo enakomerno udeležilo: 1. fond za nepremožne vdove in sirote po državnih uradnikih (ta sklad se šele ustanovi); 2. Rudolfova bolnišnica za Kézdi-Vásárhely in okolico; 3. deželno društvo ogrskih gospodinj; 4. Budimpeštansko žensko Fröbel-društvo; 5. Budimpeštansko Marija-Dorothea društvo; 6. prvo budimpeštansko društvo za otroško zavetišče; 7. hrvaška mensa academica; 8. budimpeštansko Stefanijino društvo za otroško bolnico; 9. deželno društvo diurnistov; 10. budimpeštansko poliklinično društvo; 11. budimpeštanska Marijina kongregacija. Načrt iger nudi veliko upanja na dobitke. Glavni dobitke je 150.000 K, vsi dobitki 365.000 K. Srečke po 4 K se dobivajo pri vseh državnih uradih in trafikah. Srečkanje se vrši že decembra t. l.

Nadvojvoda — svetnik. Neki kološvarski madjarski list poroča o nadvojvodu Emeriku (Imre) ki je vrhu vsega svetnik. Vsi geneologi so iskali, a nadvojvode Emerika ni med evropskimi nadvojvodi. List »Polgar« pa vztraja pri svoji trditvi, češ, da je bil svetnik in nadvojvoda Emerik sin prvega ogrskega kralja Stefana. Tega seveda madjarskim učenjakom ni znano, da je nastal prvi nadvojvoda šele 300 let po Emerikovi smrti, ki je tedaj pač lahko ogrski

svetnik, a z nadvojvodovim naslovom se ne sme bahati.

Tudi na Japonskem imajo Drozde. V Šinšinu živi poglavar budistične cerkve, nekaj papež v našem smislu, ki uganja v svoji palači take svinjarije, da imenujejo verniki njegovo palačo »palača hudih duhov.« Pred leti je bil namreč v Parizu ter v ondodnih razupitih hišah tako natančno »prakticiral«, da so ga naznanili cesarju, ki ga je brž poklical domov. Sedaj je izginilo iz njegovih cerkvenih blagajin za 3 milijone dolarjev naloženega denarja. Toda nihče ga ne upa prijeti za te sleparije, ker je tast prestolonaslednikov, član gosposke zbornice itd.

Boj med banditi in karabinerji. V zgor. Italiji v provinciji Novara sta begala že celo leto prebivalstvo dva nevarna bandita, ki sta ušla iz ječe. Eden se je imenoval Luigi Fianchi, z roparskim imenom Biondin, drugi pa Francesco de Micheli, alias Moretto. Dne 31. m. m. so zvedeli orožniki, da sedita roparja v neki krčmi pri vinu in kartah. O polnoči je obkolilo gostilno 6 orožnikov. Roparja sta se takoj postavila v bran z revolverji. Zandarji so izstrelili salvo ter zadeli v roko Moretta. Biondi je skočil v sosednjo sobo, a orožnik za nim. Tukaj sta se v temi zgrabila. Razbojnik je strelil orožnika v roko, ta pa ga je tako dolge bil z revolverjem po glavi, da se je revolver razletel, ropar pa padel na videz mrtve. Potem je hitel orožnik tovarišem na pomoč, ki so se borili z ranjenim Morettom. Končno so ga premagali in zvezali, ko pa so hoteli posvetiti v sosednjo sobo, ni bilo tam več Biondija. Moretto je med potom umrl vsled ran.

Društva.

Splošno slovensko žensko društvo naznanja, da se z ozirom na »Slavčev« veselico ne vrši jutri napovedani sestanek ob čaju, pač pa bodo prostori odprti.

Slavčev veliki orfej v »Narodnem domu«. Opozorjamo na to veliko veselico pevskega društva »Slavčev«, ki se vrši jutri v vseh prostorih »Narodnega doma«. Začetek ob 7. uri zvečer, vstopnina 30 nov. za osebo. Odbor je ukrenil vse potrebno, da bode zabava jako živahna ter toli mnogostranska, kakršne do sedaj na jeden večer še nismo imeli, zato smo uverjeni, da bodo sicer obširni prostori »Narodnega doma« jutri povsem zasedeni, ker to tudi zasluži marljivi odbor.

Slavčeva plesna šola za društvene člane prične se v nedeljo dne 16. novembra v društvenih prostorih v »Narodnem domu«. Pouk je prevzel iz praznosti društveni podporni član gosp. Ivan Kenda, gostilničar. Vabila se razpošljejo tekom prihodnjega tedna. Gospice, ki se žele pouka udeležiti, izvolijo naj to naznaniti pismeno društvenemu odboru.

I. društvo hišnih posestnikov v Ljubljani dobilo je od c. k. finančnega ravnateljstva v Ljubljani sledeči dopis: Rešuje od Vas in sodrugov pri c. k. deželni vladi vloženo in od iste semkaj oddano prošnjo z dne 26. septembra 1902 se Vam naznanja, da c. k. finančno ravnateljstvo, zahteva, da bi se iztirjavanje zapadlih obrokov brezobrestnih državnih posojil, ki so se podelila o potresu ljubljanskim obrtnikom in hišnim posestnikom, opustilo in dotične eksekucije vstavile — ne more ugoditi. Lubec I. r.

Telefonska in brzojavna poročila.

Idrija 8. novembra. Po deveturnem strastnem boju so dobili klerikalci vsled velikih sleparij v III. razredu deset glasov večine. Sodnijsko postopanje proti sleparjem je uvedeno. Volitev bode ovržena. Zmaga pri prihodnji volitvi je zagotovljena. Žlindra mora pasti, Idrija ostati v naši lasti!

Napredna stranka.

Idrija 8. novembra. V drugem razredu je narodna stranka sijajno zmagala; klerikalci so pri volitvi namestnikov zbežali. Prvi razred je nam zagotovljen.

Idrija 8. novembra. V prvem razredu sijajno zmagali, klerikalni zmaj vržen ob tla!

Kranj 8. novembra. V katoliški posojilnici v Cerkljah pri Kranju se je razkrila defraudacija. Janez Podjed, vulgo »kunštni« Janez, je poneveril po hranilnici in posojilnici v Cerkljah večjo svoto. Poneverjenju je prišel na sled kaplan Kos. Ko je isti vrlega katoličana Janeza Podjeda — kot predsednika — prijel in opomnil, kako da hoče zadevo urediti, mu je odgovoril: »bodo pa dolžniki večje obresti morali plačevati«. Natančno se še ne ve, koliko je po-

neverjenega, ker se iz knjig ni mogoče prepričati. Radi tega je kaplan sedaj pozval več strank. — Istotako je pod predsednikom Janezom Podjedo šla »mlekarna« rakom zvižgat in je primanjkljaja okrog 2300 gold. Občni zbor, ki se je vršil 2. t. m. je bil grozen ter je predsednik moral zbor zaključiti. Isti je sedaj določen na dan 30. t. m. Janez Podjed je bil hud klerikalec in učenec znanega profesorja Jenkota. Radovedni smo, li se bode »Slovenec« tudi branil tega »Drozda«.

Dunaj 5. novembra. Položaj je popolnoma nejasen. Körber ima danes dolge konference s poljskimi voditelji, katere skuša pridobiti, da bi njemu v korist posredovali pri slovanskih strankah, med tem ko posredujejo nemški veleposelniki pri nemških strankah. Dr. Kathrein prijavlja v »Vaterlandu« članek, v katerem nasvetuje, naj se zasedanje poslanske zbornice preloži in poskusijo nova pravna pogajanja. Kathrein pripisuje krivdo na sedanjih razmerah Nemcem, češ, da ni umeti, zakaj se upirajo češkemu notranjemu uradnemu jeziku.

Dunaj 8. novembra. Včeraj je policija v 10. okraju, kjer je bila ožja volitev, s sabljami v rokah vdrla v delavski dom. Radi tega je med socialisti zavladala nepopisna razburjenost in groze, da posvetijo tako Körberju kakor policijskemu ravnatelju Habrdi.

Dunaj 8. novembra. Danes se vrši tu obravnava o tožbi poslanca Wolfa proti lastniku tiskarne Schneiderju, ki je Wolfu očital, da ima umazane roke.

Praga 8. novembra. »Politik« javlja, da je bila pomnožitev armade sklenjena pri obnovitvi trozveze.

Dubrovnik 8. novembra. Tu so bili aretirani urednik srbskega lista »Dubrovnik« Fabris, profesor Trojanović in vodja srbske tiskarne. Obdolženi so veleizdajstva, katero so storili s tem, da so pričbili neko pesem, ki obsega simbolično aludiranje na Črnogor. Fabris se je ravnokar povrnil iz Belegrada, kjer je bil podpredsednik kongresa srbskih žurnalstov in bil od kralja odlikovan z redom.

Berolin 8. novembra. V Buntess Theater je sinoči med predstavo neznan človek dvakrat ustrelil na gledališkega kapelnika Oskarja Straussa. Kapelnik ni ranjen; napadalec je pobegnil.

Borzna poročila.

Dunajska borza		
dne 7. novembra 1902.		
Skupni državni dolg v notah	101 05	
Skupni državni dolg v srebru	100 75	
Avstrijska zlata renta	120 60	
Avstrijska kronska renta 4%	100 15	
Ogrska zlata renta 4%	120 40	
Ogrska kronska renta 4%	97 60	
Avstro-ogrski bančni delnice	1560 —	
Kreditne delnice	668 —	
London vista	239 20	
Nemški državni bankovci za 100 mark	116 95	
20 mark	23 41	
20 frankov	19 08	
Italijanski bankovci	95 17 1/2	
C. kr. cekini	11 33	

Žitne cene v Budimpešti

dne 8. novembra 1902.		
Termin.		
Pšenica za april	50	7 54
Rž za april	50	6 53
Koruzna za maj	50	5 76
Oves za april	50	6 40
Efektiv.		
5 vinarjev višje.		

Avstrijska specialiteta. Na želodcu boleha-jočim ljudem priporočati je porabo pristnega »Moll-ovega Seidlitz-praška«, ki je preskušeno domače zdravilo in vpliva na želodec krepilno ter pospešilno na prebavljenje in sicer z rastočim uspehom. Škatljica 2 K. Po poštne povzetki razpošilja to zdravilo vsak dan lekarnar A. MOLL, c. in kr. dvorni zalagatelj, DUNAJ, Tuchlauben 9. V lekarnah na deželi zahtevati je izrecno MOLL-ov pre- parat, zaznamovan z varnostno znamko in s podpisom. 5 (12—15)

Kadar kdo zavzije kake težke prebavljive jedi, potem se ga lotijo razne mučne bolezni, katere je treba ob pravem času zdraviti, da se iz njih ne izcimijo prav hude bolezni. Da se take hude bolezni preprečijo, za to jako dobro rabi in koristi sredstvo, ki pospešuje prebavljenje in kot tako je zelo dobro po svojem vplivu znan »dr. Rose balzam za želodec« iz lekarn B. Fragnerja v Pragi, kateri se lahko kupi tudi v tukajšnjih lekarnah. — Glej inserat! b

Umrlj so v Ljubljani:

Dne 6. novembra: Alojzij Lenarčič, ključarjev sin, 5 mes., Rožue ulice št. 8, črvesni katar.
Dne 7. novembra: Josip Jurkovič, delavec, 38 let, Cesta v mestni log št. 15, jetika.

◆ Klavirski izveček ◆
s podloženim tekstom k operi
„MARIČON“
cena K 6.—, po pošti K 6:30
priporoča
L. Schwentner, knjigotržec
v Ljubljani. (2755—2)

Proti prahajem, luskinam in izpadanju las
deluje najboljša priznana

Tanno-chinin tinktura za lase

katera okrepuje lasišče, odstranjuje luske in preprečuje izpadanje las.

1 steklenica z navodom 1 K.
Razpošilja se z obratno pošto ne manj kot dve steklenici.

Zaloga vseh preizkušenih zdravil, medic. mil, medicinal. vin, specialitet, najfinjših parumov, kirurških obvez, svežih mineralnih vod i. t. d. (520—37)

Deželna lekarna Milana Leusteka
v Ljubljani, Resljeva cesta št. 1

doleg novozgrajenega Fran Jožefovega jubil. mostu.

Katari sapnika
se ozdravljajo s pravilnim uporabljanjem
rogaške slatine.

Meteorološko poročilo.

Višina nad morjem 506,2 m. Srednji kračni tlak 766,0 mm.

Nov.	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura v °C	Vetrovi	Nebo	Padačina v 24 urah
7.	9. zvečer	738 5	8,4	sl. jvzh.	dež	20 mm.
8.	7. zjutraj	738 2	7 8	brezvetr.	megla	
	2. popol.	737 8	9 8	sl. jvzhod	dež	

Srednja včerajšnja temperatura 8,1°, normala: 5,6°.

†
Vsa potrta naznanjava vsem sorodnikom, prijateljem in znancem, da je danes ob 1/8. uri zjutraj Bog našega iskreno ljubljenega sinčka
Pepčeka
po dolgi, mučni bolezni k sebi poklical. Pogreb bode v ponedeljek zjutraj ob 1/9. uri v lastni rakvi v Rudniku pri Ljubljani. (2780)
Laverca, dne 8. novembra 1902.
Belly in Karol Lenče.

Zahvala.
Za mnoge dokaze prisrčnega sočutja med boleznijo in ob smrti našega iskreno ljubljenega sina, oziroma brata, strica in svaka, gospoda
Frančiška Mathiana
kakor tudi za darovane krasne vence in častno spremstvo pri pogrebu izrekamo vsem prijateljem in znancem, dalje častiti duhovščini in šišenski čitalnici iskreno in najtoplejšo zahvalo.
Gornja Šiška, 5. novembra 1902.
(2773) **Žalujejo ostali.**

Novost
v Ljubljani!

Jako dobro znana, od l. 1870 obstoječa trgovina s perilom
Adolf Neurath nasl.
je v udobnost sl. občinstva in radi splošnega zahtevanja priredila v hotelu »pri Slonu«

razstavo
kolekcije perila za balo.

Velecenjeno občinstvo se vljudno vabi, da si blagovoli taisto ogledati. (2748)

Samo kratek čas!
Poslovodja: Albert Engel.

Trgovski pomočnik

v manufakturnem in špecerijem blagu izučen, vešč tudi v železnini in usnju, želi svojo sedanjo službo spremeniti. (2724-2)
Naslov pri upravnistvu „Slov. Naroda“.

Prodajalna

v lepem industrialnem kraju na Notranjskem je oddati s 1. januarjem 1903. Ista je dobro upeljana in obstoji čez 50 let. Potrebna kapitala je treba 6000 kron. Ponudbe pod „Merkur“ na upravništvo „Slov. Naroda“. (2542-4)

Slaščičarna

Rudolf Kirbisch

Ljubljana, Kongresni trg

priporoča: (2655-3)

vsak dan sveže hache, paštete, fina desertna vina in creme-likere.

Najboljše črnilo svetá.

Kdor hoče obutalo ohraniti lepo bleščeče in trpežno, naj kupuje samo

Fernolendt
čreveljsko črnilo;

za svetla obutala samo
Fernolendt crme za

naravno usuje.

Dobiva se povsodi.

C. kr. priv.

tovarna ustanov. l. 1832 na Dunaji.

Tovarniška zaloga: (1181-26)

Dunaj, I., Schulerstrasse št. 21.

Radl mnogih posnemanj brez vrednosti pazi naj se natančno na moje ime

St. Fernolendt.

Postranski zaslužek

trajen in rastoč, ponuja se spoštovanim, delojjubnim in stalno naseljenim osebam s prevzetjem zastopa domače zavarovalne družbe prve vrste. Ponudbe pod „1.798“ Gradec, poste restante. (1095-27)

Red Star Line, Antwerpen

v Ameriko.

Prve vrste parobrodi. — Naravnost brez prekladanja v New York in v Philadelphio. — Dobra hrana. — Izborna oprava na ladiji. — Nizke vožne cene.

Pojasnila dajejo:

Red Star Line, 20, Wiedener Gürtel, na Dunaji ali (2073-11)

Ant. Reber, konc. agent

v Ljubljani, Kolodvorske ulice št. 34.

Veliki krah!

New-York in London nista priznala niti evropski celini ter je bila velika tovarna srebrnine prisiljena, oddati svojo zalogo zgolj proti majhnemu plačilu delavnih moči. Pooblaščen sem izvršiti ta nalog. Pošiljam torej vsakomur sledeče predmete le proti temu, da se mi povrne gld. 6-60 in sicer:

- 6 komadov najfinjših namiznih nožev s pristno angleško klinko;
- 6 kom. amer. pat. srebrnih vilic iz enega komada;
- 6 kom. amer. pat. srebrnih jedilnih žlic;
- 12 kom. amer. pat. srebrnih kavniških žlic;
- 1 kom. amer. pat. srebrna zajemalnica za juho;
- 1 kom. amer. pat. srebrna zajemalnica za mleko;
- 6 kom. ang. Viktorija čašice za podklado;
- 2 kom. efektnih namiznih svečnikov;
- 1 kom. cedilnik za čaj;
- 1 kom. najfin. sipalnice za sladkor.

42 komadov skupaj samo gld. 6-60.

Vseh teh 42 predmetov je poprej stalo gld. 40 ter jih je moči sedaj dobiti po tej minimalni ceni gld. 6-60. Američansko patent srebro je skozi in skozi bela kovina, ki obdrži bojo srebra 25 let, za kar se garantuje. V najboljši dokaz, da leta inserat ne temelji na

nikakšni slepariji

zavezujem se s tem javno, vsakemu, kateremu ne bi bilo blago všeč, povrniti brez zadržka znesek in naj nikdar ne zamudi ugodne prilike, da si omisli to

krasno garnituro, ki je posebno prikladna kot

prekrasno

svatbeno in priložnostno darilo

tako tudi za vsako boljše gospodarstvo.

Dobiva se edine le v (211-40)

A. HIRSCHBERG-a

Eksportni hiši američanskega pat. srebrnega blaga na Dunaji II., Rembrandtstr. 19/M. Telefon 14597.

Pošilja se v provincijo proti povzetju, ali če se znezek naprej vpošlje.

Čistilni prašek za njo 10 kr. Pristno le z zraven natisnjeno varstveno znamko (zdrava kovina).

Izveček iz pohvalnih pism.

Bil sem s pošiljateljico krasne garniture jako zadovoljen. Ljubljana.

Oton Bartusch, c. in kr. stotnik v 27. pešpolku.

S pat. srebrno garnituro sem jako zadovoljen. Tomaž Rožane, dekan v Mariboru.

Ker je Vaša garnitura v gospodinjstvu jako koristna, prosim, da mi pošljete še jedno. Št. Pavel pri Preboldu.

Kamilo Böhmer, okrožni in tovarniški zdravnik.

Išče se v bližini sv. Jakoba trga stanovanje

s 4-6 sobami in pripadki za takoj ali za 1. februar.

Ponudbe na Bergant nasl., sv. Jakoba trg št. 6. (2714-2)

Ces. kr. avstrijske državne železnice.

C. kr. ravnateljstvo drž. železnice v Beljaku.

Izvod iz voznega reda

veljaven od dne 1. oktobra 1902. leta.

Odhod iz Ljubljane juž. kol. Proga čez Trbiž, Celovec, Franzensfeste, Inomost, Monakovo, Ljubno, čez Selthal v Aussee, Solnograd, čez Klein-Reifling v Steyr, v Linc na Dunaj via Amstetten. — Ob 7. uri 5 m jutraj osonni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno, Dunaj, čez Selthal v Solnograd, Inomost, čez Amstetten na Dunaj. — Ob 11. uri 51 m dopoldne osonni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Ljubno, Selthal, Dunaj. — Ob 3. uri 56 m popoldne osonni vlak v Trbiž, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Monakovo, Ljubno, čez Selthal v Solnograd, Lend-Gastein, Zell ob jezeru, Inomost, Bregenc, Curih, Genevo, Pariz, čez Klein-Reifling v Steyr, Linc, Budejevice, Plzen, Marijine vane, Heh, Franzove vane, Karlove vane, Prago, Lipsko, na Dunaj čez Amstetten. — Ob 10. uri ponoči osonni vlak v Trbiž, Beljak, Franzensfeste, Inomost, Monakovo. (Trst-Monakovo direktni vozovi I. in II. razreda.) — Proga v Novo mesto in v Kočevje. Osonni vlaki: Ob 7. uri 17 m jutraj v Novomestu, Straža, Toplice, Kočevje, ob 1. uri 6 m popoldne istotako, ob 7. uri 8 m sveder v Novomestu, Kočevje. Prihod v Ljubljano juž. kol. Proga iz Trbiža. Ob 3. uri 25 m. jutraj osonni vlak s Dunaja čez Amstetten, Monakovo, Inomost, Franzensfeste, Solnograd, Linc, Steyr, Isl, Aussee, Ljubno, Celovec, Beljak, (Monakovo-Trst direktni vozovi I. in II. razreda). — Ob 7. uri 12 m. jutraj osonni vlak iz Trbiža. — Ob 11. uri 16 m dopoldne osonni vlak s Dunaja čez Amstetten, Lipsko, Prago, Francove vane, Karlove vane, Heh, Marijine vane, Plzen, Budejevice, Solnograd, Linc, Steyr, Pariz, Genevo, Curih, Bregenc, Inomost, Zell ob jezeru, Lend-Gastein, Ljubno, Celovec, St. Mohor, Pontabel. — Ob 4. uri 44 m popoldne osonni vlak s Dunaja, Ljubna, Selthal, Beljaka, Celovca, Monakovega, Inomosta, Franzensfeste, Pontabla. — Ob 8. uri 51 m sveder osonni vlak s Dunaja, Ljubna, Beljaka, Celovca, Pontabla, čez Selthal iz Inomosta, Solnograda. — Proga iz Novega mesta in Kočevja. Osonni vlaki: Ob 8. uri 44 m. jutraj iz Novega mesta in Kočevja, ob 2. uri 32 m popoldne iz Straže Toplice, Novega mesta, Kočevja in ob 8. uri 36 m sveder istotako. — Odhod iz Ljubljane juž. kol. v Kamnik. Mešani vlaki: Ob 7. uri 28 m. jutraj, ob 2. uri 5 m popoldne, ob 6. uri 50 m sveder in ob 10 uri 25 m, poslednji vlak le ob nedeljah in praznikih in samo v oktobru. — Prihod v Ljubljano juž. kol. iz Kamnika. Mešani vlaki: Ob 6. uri 49 m. jutraj, ob 11. uri 6 m popoldne, ob 6. uri 10 m sveder in ob 9 uri 55 m sveder, poslednji vlak le ob nedeljah in praznikih in samo v oktobru. (1)

!! Redka prilika!!

Čudovito po ceni!

400 komadov za 1 gld. 80 kr.

Mišno pozlačena, 36 ur natanko idoča ankerura s sekundnim kazalcem, s 3letno garancijo; 1 eleg. double verižica za gospode, en pristen srebrni prstan, fino pozlačen s tirkis kamnom za gospode ali dame; 1 par pristno srebrnih uhanov, oba c. kr. puncirana; 1 ff nastavek za smodke z jantarem; 1 ff žepni nožek; 1 prekrasni portmoné; 1 garnitura manšetnih in srajčnih gumbov 3% zlata; 1 prelepo žepno toaletno zrcalce z etuiem; 1 lepo žepno pisalno orodje; 1 lepo dišeče toaletno milo, 1 držalo za pisma, za vsakogar primerno; 36 komadov japonsko-kitajskih čudežnih orakelskih vedeževalcev, ki vzbujajo veliko veselost in poleg tega še 300 raznih predmetov, ki so za hišo potrebni. Vse skup z uro, ki je sama vredna tega denarja, stane 1 gld. 80 kr. Odpošilja po poštne povzetju ali če se denar prej pošlje. (2772-1)

„Versandhaus“

Oh. Jungwirth

Krakow F/5.

Riziko je izključeno. Za neugajajoče se vrne denar.

Epilepsija. (2135-10)

Kdor trpi na padavi bolezni, krču ali drugih nervoznih bolestin, naj zahteva brošuro o tem. Dobiva se brezplačno in poštne prosto v Schwanen-Apotheke, Frankfurt a./M.

Zmešane lase

kupuje v vsaki množini in po najvišjih cenah

Jos. Errath (2549-10)

v Mokronogu na Dolenjskem.

Kogar nadleguje kašelj!

naj poskusi kašelj ublažujoče in veleokusne

Kaiser-jeve
prsne bonbone.

2740 notarsko overovljenih spraveval jamci za gotov uspeh pri kašlju, hripavosti, katarju in zasiljenju. Mestu teh ponujajo naj se zavrne! Zavoj 20 in 40 vin.

Zalogo imajo: V orlovi lekarni poleg železnega mostu v Ljubljani, v dež. lekarni pri Mariji Pomagaj Milana Leusfega v Ljubljani in pri Ubaldinu pl. Trnkoczyju v Ljubljani. V Novem mestu v lekarni S. pl. Sladovič. (2660-4)

Št. 35860.

(2554-3)

Ustanove.

Dne 2. decembra oddati je pri mestnem magistratu ljubljanskem

cesar Franc Jožefove jubilejske ustanove, namenjene onim mestnim revežem, ki ne dobivajo redne podpore iz ubožnega zaklada.

Teh ustanov je 12 in sicer 2 po 50 K, 10 pa po 40 K in je prošnje za njih podelitev vlagati tukaj do 16. novembra letos.

Mestni magistrat v Ljubljani,
dne 16. oktobra 1902.

Tovarna pečij in raznih prstenih izdelkov

Alojzije Večaj

v Ljubljani, Trnovo, Opekarska cesta, Veliki Stradon št. 9

priporoča vsem zidarskim mojstrom in stavbenikom svojo veliko zalogo

najmodernejših prešanih ter barvanih prstenih

pečij

innajtrpežnejših
štedilnih ognjišč

lastnega izdelka, in sicer rujavih, zelenih, modrih, sivih, belih, rumenih i. t. d., po najnižjih cenah.

Ceniki brezplačno in poštne prosto. (45)

Dr. Friderika Lengiel-a Brezov balzam.

Že sam rastlinski sok, kateri teče iz breze, ako se navrti njeno deblu, je od pamtveka znan kot najizvrstnejše lepotilo; ako se pa ta sok, po predpisu izumitelja pripravi kemičnim potem kot balzam, zadobi pa čudovit učinek.

Ako se namaže zvečer z njim obraz ali drugi deli polti ločijo se že drugi dan neznatne luske od polti, ki postane vsled tega čisto bela in nežna.

Ta balzam zgleda na obrazu nastale gube in kožave pike ter mu daje mladostno barvo; polti podeljuje beloto, nežnost in čvrstost; odstrani kaj naglo pege, žoltavost, ogerce, nosno rudečico, zajedce in druge neznatnosti na polti. — Cena vrču z navodom vred gld. 1-50. (828-15)

Dr. Friderika Lengiel-a

BENZOE-MILO

Najmilejše in najdobrodejnejše milo, za kožo nalašč pripravljeno, 1 komad 60 kr.

Dobiva se v Ljubljani v Ub. pl. Trnkoczy-ja lekarni in v vseh večjih lekarnah. — Poštne naročila vzprejema W. Henn, Dunaj, X.

Trgovina z železnino „MERKUR“

PETER MAJDIČ

v Celju, Graška cesta št. 12

priporoča svojo veliko zalogo

najboljšega železa in jekla, pločevine, žice, kakor žico za ograje, lite železnine, vsakovrstnega orodja za rokodelce, različnih žag, poljedelškega orodja in sicer orala, brane, motike, kose, srpe, grablje in strojev; vsakovrstnih ponev, ključalničarskih izdelkov ter okov za okna, vrata in pohištvo, žrebljev, vijakov in zakov, hišne in kuhinjske posode tehtnilo, sesalke, meril in uteži, raznovrstnih stavbinskih potrebščin ter vsega družega blaga za stavbe, hiše, vrte itd.

Traverze, cement, strešna lepenka, trsje za obijanje stropov (štorje), lončene oevi, samokolnice, oprav za strelovode, ter vse v stroko železne trgovine spadajoče predmete.

Tomaževa žlindra, najboljše umetno gnojilo.

* Bogata izber vsakovrstnih nagrobnih križev. *

Postrežba točna.

Cene nizke.

V „Narodni tiskarni“

je izšel

** v proslavo **

Fr. Prešernove

stoletnice

Prešernov
album.

Cena izvodu K 2-40,
po pošti 12 vin. več.

Naročila sprejema

L. Schwentner

25 knjigotržec

v Ljubljani

V gostilni „pri Cenkarju“

v Gradišču

se toči pristni prosekar in tudi druga stara pristna vina po nižanih cenah.

Vsako soboto in nedeljo se dobijo jetrne, rižove, mesene frišne in pečene klobase.

Toči se tudi izborna Koslerjevo marčno dvopivo v steklenicah po 20 vin.

S spoštovanjem se priporoča

Franc Slatnar,
gostilničar.

(2677-2)

Izognite se nakupa

manjvrednega in vmes še ponarejenega rum!

Esence so zdravju škodljive.

Battle Axe Jamaica The Nectar of Jamaica.

rum je znan kot

Vsaka izvirna steklenica se polni pod osebnim nadzorstvom tvrde:

A. A. Baker & Co., London E. C.

Ta marka je v vseh kulturnih državah na svetu postavno varovana.
V Ljubljani se dobiva pri Anton Staculu. (2555-10)

Štev. 38.174.

(2761-1)

Ustanove.

Pri mestnem magistratu ljubljanskem podeliti je za tekoče leto sledeče ustanove:

1. **Jan. Bernardinjevo** v znesku K 200—
2. **Jos. Jak. Schillingovo** v znesku „ 210—
3. **Jurij Thalmeinerjevo** v znesku „ 200—
4. **Jan. Jost. Weberjevo** v znesku „ 210—
do katerih imajo pravico hčere ljubljanskih meščanov, ki so se letos omožile, so uboge in lepega vedenja.
5. **Jan. Nikl. Kraškovičovo** v znesku „ K 163—
do katere ima letos pravico ubogi kmetovalec iz Št. Peterske župnije v Ljubljani.
6. **Jan. Ant. Fancojevo** v znesku K 134—
do katere imajo pravico uboge, poštene neveste meščanskega ali pa nižjega stanu.
7. **Jos. Sr. Sinovo** v znesku K 96—
katero je podeliti dvema najrevnejšima deklicama iz Ljubljane.
8. **Miha Pakičevo** v znesku K 260—

Prošnje za podelitev ene ali druge teh ustanov vložiti je — opremljene s potrebnimi dokazili — **do 30. t. m.** pri magistratnem vložnem zapisniku.

Mestni magistrat v Ljubljani

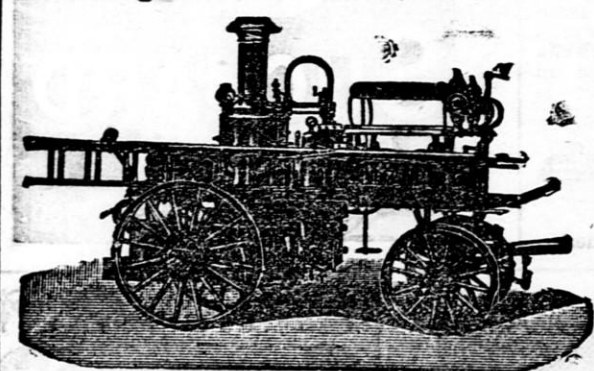
4. novembra 1902.

Podružnica R. A. Smekal, Zagreb

priporoča od svoje najstarejše in najzmožnejše

tovarna za gasilno orodje

slavnim gasilnim društvom, občinam in zasebnikom sledeče predmete:

Brizgalnice najnovejše sestave, kakor s patentom proti zmrzlini, s priredbo, da brizgalnica na obe strani jemlje in meče vodo; „univerzalko“, prikladno za male občine, ista se nosi ali vozi; **parnebrizgalnice, vodonoše, sesalke** vsake vrste, vozove za polivanje ulic in prevažanje gnojnice itd., **cevi** iz posebne tkanine najboljših vrste; dalje **čelade, pase, sekirice, lestve** ter sploh vse za gasilna društva prikladno orodje, trpežno in lepo izdelano. **Motor-vozove** in priprave za acetylen-luč. Dalje **kmetijsko orodje** vsake vrste. — Gasilna društva, občine in poštene kmetovalci-gospodari plačajo franko na vsak kolodvor. (279-21)

jejo tudi na obroke po dogovoru. Naročila Cenike pošiljamo brezplačno in poštne prosto.

Podružnica R. A. SMEKAL v Zagrebu.

INDRA TEA

Najfinejši in najboljši čaj na svetu!

Od letine 1902 je že došel.

Ponudbe za Avstro-Ogrsko sprejema:

Indra tea Imp. Comp. Zagreb.

Glavno skladišče: Ivan Perdan v Ljubljani.

Nadalje se dobiva pri:

Peter Lassnik, Anton Kane, M. Spreitzer, Viktor Cantoni, F. C. Praun-
seiss v Ljubljani. — Viljem Kötler v Kranju. — Leblinger & Bergmann
v Liti. — Franc Dežman v Trbovljah. — F. X. Auman v Krškem. —
Leon dell Cott v Brezicah. (2518-8)

Istrijska vina

pristna, lastnega pridelka, teran, muškatelec, rdeče vino, refoško in bela vina

se dobivajo pri

Antoniju Ferlanu di Giorgio

Rovinj (Istra).

(2648-4)

Vzorci in cene na zahtevanje.

Št. 34345.

(2600-3)

Razglas stavodolžnim mladeničem.

Mestni magistrat ljubljanski glede rednega nabora leta 1903 nastopno razglašja:

1. Vsem v Ljubljani stanujočim leta 1880., 1881. in 1882. rojenim mladeničem, neglede na njih rojstni in pristojni kraj, se je

tekem meseca novembra 1902

pri podpisnem uradu k zabeleži oglašiti.

2. Mladeničem, ki nimajo domovinstva v Ljubljani, je prinesiti s seboj dokazila o starosti in pristojnosti.

3. Začasno odsotne ali bolne mladeniče smejo zglasti njih starši, varuhi ali kaki drugi pooblaščenici.

4. Onim, ki si hočejo izprositi kako v §§ 31, 32, 33 in 34 vojnega zakona navedenih ugodnosti, je po predpisu opremljene prošnje vložiti meseca **januarja ali februarja 1903** pri podpisnem mestnem magistratu, najkasneje pa na dan **glavnega nabora** pri naborni komisiji.

5. Onim, ki žele, da se jim dovoli stava zunaj pristojnega okraja, je o priliki zglastiv vložiti **opremljene prošnje**; obenem pa lahko zglastijo in izkažejo pravico do kake v §§ 31, 32, 33 in 34 vojnega zakona omenjene ugodnosti.

6. Sinovom vojaških oseb, bivajočim v dejanski službi in onim mladeničem, ki so nameščeni pri vojni upravi (vojni mornarici) in so še stavodolžni, se je ravno tako zglasti.

7. **Kdor zanemari dolžnost zglastivte**, in sploh iz vojnega zakona izvirajoče dolžnosti, se ne more izgovarjati s tem, da ni vedel za poziv ali pa za dolžnosti, katere mu nalaga vojni zakon.

Stavljenci, ki opustijo zglastivte, ne da bi jim branila kaka nepremagljiva ovira, se zakrivijo prestopka in zapadejo globi 10 do 200 kron ali pa primernemu zaporu.

Magistrat deželnega stolnega mesta Ljubljane,

dne 3. oktobra 1902.

Razglas.

S tem se odvarja XXIII. kralj. ogr.

državna blagotvorna loterija

katere čisti dobiček se po sklepu Nj. c. in kr. apost. Veličanstva vporabi v enajstih (11) enakih delih za sledeče obče koristne in dobrotelne namene: 1.) za fond, ki se ima ustanoviti za nepremožne vdove in sirote po državnih uradnikih; 2.) za Rudolfovo bolnišnico v Kézdi Vársahelyju in za okolico; 3.) za deželno društvo ogrskih gospodinj; 4.) za budimpeštansko žensko Fröbel-društvo; 5.) za budimpeštansko Marija-Doroteja-društvo; 6.) za prvo budimpeštansko društvo otroškega zavetišča; 7.) za hrvatsko mensa-academica; 8.) za budimpeštansko Štefanijino društvo otroške bolnišnice; 9.) za deželno društvo diurnistov; 10.) za budimpeštansko poliklinično društvo; 11.) za budimpeštansko Marijino kongregacijo.

Ta loterija ima vsega skupaj 7691 dobitkov, ki po igralnem načrtu skupno znašajo

365.000 kron, in sicer:

1 glavni dobiček	150 000 K	2 dobitka	5000 K	50 dobitkov	100 K
1 „	50 000 K	5 dobitkov	2000 K	100 „	50 K
1 „	20 000 K	10 „	1000 K	1000 „	20 K
1 „	10 000 K	20 „	500 K	6500 „	10 K

Žrebanje bo nepreklicno dne **30. decembra 1902** v Budimpešti.

— Vsaka srečka velja 4 krone. —

Srečke se dobivajo: pri kralj. ogr. loterijskemu ravnateljstvu v Budimpešti (IX. Csepel-rakpart, carinsko poslopje) ter pri vseh poštah, carinskih, merosodnih in solnih uradih, na železniških postajah, v tobačnih trafikah ter menjalnicah, kakor tudi v vseh loterijskih kolekturah.

Budimpešta, dne 1. julija 1902.

(2659-2)

Kralj. ogr. loterijsko ravnateljstvo.

Prodaja na drobno in debelo. Ceniki brezplačno.

Klobuke

najnovejši fačone
priporočam po nizki cen.

J. S. Benedikt

Ljubljana, Stari trg, tik moje glavne prodajalne na voglu.

Darila za vsako priliko!

Frid. Hoffmann

— urar —

v Ljubljani, Dunajska cesta

priporoča svojo največjo zalogo vseh vrst

žepnih ur zlatih, srebrnih, iz tule, jekla in nikla, kakor tudi stenskih ur, budlik in salon-skih ur, vse samo dobre do najfinejših kvalitete po nizkih cenah.

Novosti v žepnih in stenskih urah so vedno v zalogi.

Popravila se izvršujejo najtočneje.

Optični zavod

J. P. GOLDSTEIN

Ljubljana, Pod trančo 1

priporoča svojo veliko zalogo vsakovrstnih očal, lovskih in potnih daljnogledov ter vseh optičnih predmetov.

Zaloga in edina prodaja

monogramov

za zaznamovanje perila.

Zaloga

grammophonov

ki igrajo izrecno močno in natančno.

Suknenih ostankov vedno veliko v zalogi.

Za jesensko in zimsko sezono

se priporoča trgovina s suknem, platnenim in manufakturnim blagom

HUGO IHL

xxxv Ljubljani xxxv

v Špitalskih ulicah št. 4.

Vzorci na zahtevanje poštne prosto.

Pri kataru
sapnih organov, kašlju, nahodu, hripavosti in
vratnih boleznih zdravnik opozarja na

MATTONLEY
GISSHÜBLER
alkalična kislina

ki se rabi uspešno sama ali z gorkim mlekom
pomešana. (30-5)

Ima miloraztopljivi, osvežujoči in pomirjujoči
učinek, posebno pospešuje razslizenje ter je v
takih slučajih poznata kot jako dobro zdravilo.

V Ljubljani se dobiva pri Mihaelu Kastner-ju in
Petru Lassnik-u in v vseh lekarnah, večjih spece-
rijah, vinskih in delikatesnih trgovinah.

Deček

kateri ima veselje do trgovine in je zmo-
žen slovenskega in nemškega jezika, se
sprejme takoj v trgovino mešanega blaga
Fraňa Oset-a na Vrnskem. (2739-2)

Lepo stanovanje

s 4 sobami na Tržaški cesti št. 4 se odda
s 1. februarjem. (2769-1)
Več se izve v prodajalni: **J. Tonich.**

Velika vinska klet

se odda v najem s 1. majem 1903 v Spodnji
Šiški št. 66. (2762-1)
Več se izve v gostilni „pri zdru-
ženju“ v Spodnji Šiški.

Ceno se proda
Bromm-voz

ki je še jako dobro ohranjen.
Vpraša se Dunajska cesta št. 47,
trgovina z lesom Tauscher. (2767-1)

Uradno dovoljena (2759)
posredovalnica stanovanj in služeb
G. FLUX
Gospodske ulice št. 6

priporoča 8-10 spretnih natakarij, gib-
čnih, mladih, ki morejo dati varščino.
2-3 boljših kuharic z dobrimi izpriče-
vali, snažne in urne. Nujno se išče: Bona
za fino hišo na deželi, boljše hišnja na
na Ogrsko, blagajničarka za večjo trgo-
vino v Ljubljani itd. itd.

Firm 348. Ges. II. 80.1.
Änderungen und Zusätze zu bereits
eingetragenen Einzel- und Gesell-
schaftsfirmlen.

Eingetragen wurde im Register für Gesell-
schaftsfirmlen:

Laibach, Otto Fischer, Buch-
handel sammt Antiquariat und Leihbibliothek
auch Musikalienhandlung mit Musika-
lienleihgeschäft und Kunsthandlung.
Eingetretten: Ferdinand Stare, Realitäten-
besitzer, und Carl Binder, Hausbesitzer
beide in Laibach, als offene Gesell-
schaft in folgendes offene Handels-
gesellschaft seit 27. Oktober 1902. Ver-
tretungsbefugte: Herr Otto Fischer gemeinsam
mit Herrn Carl Binder. Firmzeichnung: Unter
die mit Stampiglie vorgedruckten Worte „Otto
Fischer Laibach“ die Unterschriften der Herrn
Otto Fischer und Ferdinand Stare oder Otto Fi-
scher und Carl Binder. (2746)

K. k. Landesgericht.
Laibach, am 31. Oktober 1902.

(Izpremembe in dodatki k že vpisanim po-
sameznim in združnim tvrdkam. Vpisala se je
v register za zadružne tvrdke: Ljubljana, Otto
Fischer, knjigotrgovina, obenem antikvariat in
posojanje knjig, tudi trgovina z muzikalijami,
posojanjem muzikalij in umetninami. Vpisal se je:
Ferdinand Stare, posestnik realitet, in Karol Binder,
hišni posestnik, obo v Ljubljani, kot javna združ-
nika, vsled tega javna trgovska zadruga od 27. okt.
1902. Za zastopstvo pooblaščen: g. Otto Fischer z
g. Ferdinand Stare-tom ali z g. Karol Binder-jem,
če podpisata tvrdko, pod besede „Otto Fischer,
Laibach“, ki so s stampiljo natisnjene, se napišejo
podpisi Otto Fischer in Ferdinand Stare ali Otto
Fischer in Karol Binder. C. kr. deželno sodišče.
Ljubljana, dne 31. oktobra 1902.)

LJUBLJANSKI
ZVON
MESEČNIK ZA KNJIŽEVNOST IN PROSVETO.
LETNIK XXII. (1902).

Izhaja po 4½ pole obsežen v veliki osmerki
po eden pot na mesec v zvezkih ter stoji
vse leto g K 20 h, pol leta 4 K 60 h, četrt
leta 2 K 30 h.

Za vse neavstrijske dežele 11 K 20 h na leto.
Posamezni zvezki se dobivajo po 80 h.

„Národna Tiskarna“ v Ljubljani.

Žrebanje dne 15. novembra 1902. Glavni dobiček:
Promese k 4% ogrskim hipot. srečkam à K 4 K 70.000.
Promese k ogr. premijskim srečkam à K 11½ „ 300.000.

Žrebanje dne 17. novembra 1902.
Promese k 3% zem. kred. srečkam l. emisije à K 4 K 90.000.

priporoča in se dobé pri
„Ljubljanski kreditni banki“ v Ljubljani.

Veliko stavbišče

v bližini nove sodne palače in južnega
kolodvora se proda. Več se izve v pisarni
c. kr. notarja dr. Fran Voka v Ljubljani,
Miklošičeve ulice št. 24. (2765-1)

Učenec

se sprejme v večjo špecerijsko trgovino.
Kje pove uprav. „Sl. N.“ (2775)

Dobro ohranjen
poštni voz

se proda. (2691-3)
Kje, pove upravništvo Slov. Naroda.

Kam pa prijatelj?

Pojdi z menoj, jaz te peljem
na Žabjek v Čarmanovo gostilno

na pol litra dobrega vina, bodeš videl,
kako ti bode dobro ugajal in pogrel te
bode, tam imajo vin na izbero, kakor:
belo rebulo, črnega istrijanca, dober cviček
in vedno sveže
puntigamsko pivo.

Nadalje dobiš prav po ceni in dobro
tudi za jesti, kar si poželiš, n. pr.
dobro šunko, klobase, pečenko, ruse
in dober domač kruh.

Tukaj v tej gostilni se prav po ceni
napiješ in naješ. (2766-1)
Prijatelj, le pridi večkrat k' nam v
gostilno, bodeš videl, da boš gotovo
dobre volje in dobro postrežen.

Z odličnim spoštovanjem
Neža Čarman.

Mejnarodna panorama.
Ljubljana, Pogačarjev trg.
Fotoplastična umetniška razstava.
Senzačno, poučno in izobraževalno.
Odlikovana na vseh svetovnih razstavah.
Danes, v soboto, dne 8. novembra
zadnji razstavljeni dan
Francije.

Od nedelje 9. do 15. novembra
Tretje potovanje po slikoviti
francoski Švici.

Novo, senzačno in amisantno so
amerikanski
Mutoskopi.
5 novo došlih zabavnih slik.
Za 5 krat se plača 50 vin.
Otvorjeno vsak dan, tudi ob nedeljah
in praznikih, od 9. ure zjutraj do
9. ure zvečer. (2771)

Zanimiva izložna okna.
V nedeljo odprta in zvečer
razsvetljena
v (2559-4)
Angleškem skladišču oblek
Ljubljana,
vogal sv. Petra in Reslevih ulic št. 3.

Spretnega
urarskega pomočnika

z dobrim orodjem sprejme takoj
Aleksander Ambrožič na Jesenicah
Gorenjsko. (2711-3)

Lepa
meblovana soba

v I. nadstropju, za 1 ali 2 gospoda, z
hrano ali brez nje, se takoj odda.
Naslov se izve v upravništvu „Slov.
Naroda“. (2777)

Ribarstvo

bistriške graščine v Ljubljani
od izvirkov do Jamnikovega jarka, da se
za dobo deset let v najem. (2764-1)
Pismene ponudbe sprejme dr. Fran Vok,
c. kr. notar v Ljubljani, Miklošičeve ul. 24.

Anton Schlesinger
c. kr. dvorni (2760)
urar in dragotinar na Dunaju
daje na udobne obroke
ure, juvelje, zlatnino in sre-
brnino.

Vpraša se v hotelu „pri Maliču“
pri zastopniku **Emanuelu Wohrsek.**

Važno za bolne na želodcu!

Kadar komu ne tekne jed,
pri želodčnih nadlogah, pri slabosti,
glavobolu vsled slabega prebavljanja,
pri želodčni slabosti, pri nerednem
prebavljanju itd. pomagajo takoj
Brady-jeve želodčne (Marija-
celjske) kapljice.

Na tisoče zahvalnih in priznanih pisem!
Cena steklenici s podukom, kako jih rabiti, 80 vin,
dvojne 1 K 40 vin.

Vsi g. krčmarji in vinski trgovci
kakor tudi privatne osebe
se vljudno vabijo
na naročbo vin

iz najbolj slovečih vinskih goric metli-
škega okraja; odda se vsaka množina na
kolodvor v Rudolfovo postavljena. Tudi
se preskrbi dobra posoda na posojilo;
cena vin po dogovoru.

Ako bi slučajno kateri krčmar v
Ljubljani hotel svoj prostor in krč-
marsko koncesijo v najem dati,
se prosi, da to blagohotno naznani upra-
vištvu „Slov. Naroda“, kjer se izve tudi
naslov. (2771-1)

Ljudevit Borovnik
puškar v Borovljah (Ferlach) na
Koroškem

se priporoča v izdelovanje vsakovrstnih
pušek za lovce in strelce po najnovejših
sistemih pod popolnim jamstvom. Tudi pre-
deluje stare samokresnice, vsprejema vsako-
vrstna popravila, ter jih točno in dobro
izvršuje. Vse puške so na c. kr. preskušo-
valnici in od mene preskušene. — Ilustro-
vani ceniki sastonj. (45)

Svet za skladišče
se da blizu južnega kolodvora v najem.
Naslov pove upravništvo „Slovenskega
Naroda“. (2742-1)

Wolfove lokomobile

od 6 do 250 konjskih sil, parni stroj 15
konjskih sil, kotel, brane, stroj za obdelovanje
lesa, vse malodane novo se po nizki ceni
proda. — Vpraša se pri **P. Schauer v**
Gradcu, Jakominigasse 39. (2741)

Učenec

iz dobre hiše, kateri bi imel hrano pri sta-
riših ali sorodnikih se sprejme za manu-
fakturno trgovino v Ljubljani. Ponudbe pod
naslovom: **J. Keber, Ljubljana, Vrtne**
ulice št. 19. (2727-3)

Išče se
lepo meblovana mesečna soba
tako.

Ponudbe na upravništvu „Slov. Naroda“
pod šifro „Dr. M.“ (2734-2)

Mlad mož

išče službe kot portir, dninar, sluga v
trgovini ali v pisarni. Govori slovensko,
nemško in laško. Gre tudi na deželo.
Ponudbe pod: „Sluga“ na upra-
vištvu „Slov. Naroda“. (2782-1)

Pisar

oženjen, izurjen v vseh odvetniških in
notarskih poslih, želi takoj vstopiti.
Sprejme tudi druge pisarniške službe.
Ponudbe pod: „Stalnost“ poste
restante, Celje. (2778-1)

Učenca

kateri je dovršil 2. razred srednje šole,
sprejme se v manufakturno trgovino
Hotzbeč & Hostevc
(2766-1) Sv. Petra cesta št. 4.

8-9000 kron (2719-2)

se išče na posodo za dobička-
nosno podjetje proti zavarovanju.
Dopisi naj se pošiljajo pod „Sicher-
stellung“ na upravništvu „Slov. Naroda“.

Išče se
komfortno stanovanje

s 3 sobami in pritliklinami. Termin mesec
februar. (2735-2)
Ponudbe pod šifro „stranka brez
otrok“ na upravništvu „Slov. Naroda“.

Trgovina
z mešanim blagom (2704-3)
dobro idoča, proda se takoj v Opatiji.
A. Spinčič, trgovec
Mihotiči, p. Frančiči, postaja Matulje.

Lepa stanovanja

s kopalnimi sobami in balkonom, dalje
v pritlikju sobe za pisarne, z vsemi pri-
tiklinami se oddajo za februar, v Sodnijs-
kih ulicah v hiši **Fran Čudna** v Ljubljani.
Poizve se v njegovi prodajalnici na
Mestnem trgu. (2706-5)

4 pari čevljev
za samo 2 glđ. 50 kr.

se pošljejo le zaradi nakupa velike množine
za tako nizko ceno. 1 par moških, 1 par
ženskih čevljev, rujavih za vezati, z močnimi
zbitimi podplati, najnovejše oblike; dalje
1 par moških in en par ženskih modnih
čevljev z obšivom, elegantni in lahki. Vsi
4 pari za 2 glđ. 50 kr. Pri naročilu zado-
stuje dolgost. Pošilja se proti poštnemu
povzetju. (2779-1)

Zaloga čevljev
Jungwirth
Krakov 5.
Neugajajoče se vzame takoj nazaj.

Glavna slovenska hranilnica in posojilnica

registrovana zadruga z neomejeno zavezo

pisarna: na Kongresnem trgu št. 14, Souvanova hiša v Ljubljani,

sprejema in izplačuje hranilne vloge

obrestuje po 4½% od dne vložitve do dne vzdige

brez odbitka in brez odpovedi.

Uradne ure od 8—12 dopoldne in od 3—6 popoldne.

Hranilnične knjižice se sprejemajo kot gotovina, ne da bi se obrestovanje pretrgalo.

(1882-14)

Dr. M. Hudnik, predsednik.

Razpis 2 dacarskih služb.

Pri odkupnem društvu užitninskega davka v Logatcu oddati je dve dacarski službi, in sicer eno s sedežem v Logatcu in eno s sedežem v Planini.

Prosileci naj vložijo svoje prošnje, opremljene s spričevali in dokazili o dosedanjem službovanju

do 20. novembra 1902

pri reprezentantstvu v Gor. Logatcu.

Od prosilcev se zahteva varščine 600 kron.

Službo je nastopiti z 20. decembrom 1902.

Reprezentantstvo odkupnega društva užitninskega davka v Gor. Logatcu.

Ivan Rihar, reprezentant.

(2685-3)

Modni salon Henrik Kenda

v Ljubljani.

(2588-4)

Bogato ilustrovan cenik klobukov za dame in dekleta za jesensko in zimsko sezono razpošiljam brezplačno in poštne prosto.

Ob pričetku zimske sezone

priporočam p. n. občinstvu

svojo bogato zalogo popolnoma suhih drv v meter dolgih polenih ali razžagane in razsekane, ravno tako premog, lesno oglje, stavbni in rezbarski les, dolomit, pesek in sipi,

sloveči velenjski brikets

najboljša, najcenejša in najsnažnejša kurjava za peči, ognjišča in industrijo, brez prahu in nesnage, v lepi obliki.

(2397-11) Edino razprodajo za vso Kranjsko ima

Ivana Tauzher, Dunajska cesta 47.

Stanje hranilnih vlog:

16 milijonov kron.

Rezervni zaklad:

nad 370.000 kron.

Mestna hranilnica ljubljanska

na Mestnem trgu zraven rotovža

sprejema hranilne vloge vsak delavnik od 8. do 12 ure dopoldne in jih obrestuje po 4% ter pripisuje nevzdignjene obresti vsacega pol leta h kapitalu. Rentni davek od vložnih obresti plačuje hranilnica iz svojega, ne da bi ga zaračunila vlagateljem.

Za varnost vlog jamči poleg lastnega rezervnega zaklada mestna občina ljubljanska z vsem svojim premoženjem in vso svojo davčno močjo. Da je varnost vlog popolna, svedoči zlasti to, da vlagajo v to hranilnico tudi sodišča denar maloletnih otrok in varovancev.

Denarne vloge se sprejemajo tudi po pošti in potem c. kr. poštne hranilnica.

Posoja se na zemljišča po 4½% na leto. Z obrestmi vred pa plača vsak dolжник toliko na kapital, da znašajo obresti in to odplačilo ravno 5% izposojenega kapitala. Na ta način se ves dolg poplača v 62 in pol leta. Ako pa želi dolжник poplačati dolg z obrestmi vred na primer v 33 letih, tedaj mora plačevati na leto 6% izposojenega kapitala. (13-24)

Posoja se tudi na menice in na vrednostne papirje, in sicer po 4½% do 5%.

Zasebni plesni pouk

v velikem salonu hôtela „Pri Maliču“.

Dovoljujem si velecenjenemu p. n. občinstvu omeniti, da sem ravnokar prišel v Ljubljano ter prihodnji teden s plesnim poukom.

Plesni tečaji za gospode in dame. — Plesni tečaji za otroke in mladence. — Plesni tečaji samo za dekleta. — Plesni vajni tečaji za odrasle.

Posebne ure se dajejo ob vsakem dnevnem času. Plesni pouk v zasebnih družbah in zasebnih hišah v vseh antičnih in modernih plesih po lahko in urno umljivi metodi. Docela nov program novih in moderno figuriranih plesov. — Zglasi in vpiše se vsak dan od 10. do 12. ure predpoldne in od 3. do 5. ure popoldne v hotelu „Pri Slonu“.

Z velespoštovanjem

Giulio Morterra

plesni učitelj.

(2730-2)

Nova trgovina.

Usojava si vljudno naznaniti, da sva otvorila začetkom t. m. popolnoma novo urejeno

trgovino z manufakturnim blagom

na Sv. Petra cesti št. 4.

Priporočujoča se za obilni obisk, zagotavlja za solidno in točno postrežbo ter bilježiva z odličnim spoštovanjem

(2763-1)

Kotzbek & Kostevc.

Samo pristno blago.

Cene najnižje.

P. n.

Dovoljujem si slavnemu občinstvu najvljudneje naznaniti, da sem s 1. novembrom t. l. izstopila kot dolgoletna voditeljica filijalke mödlingške tovarne za čevlje v Ljubljani ter prevzamem z 8. novembrom t. l.

zastopstvo tovarne za čevlje D. H. Pollak & Co.

Dunaj — Gradec — Wlaschin

v Prešernovih ulicah v g. Perlesovi hiši.

Prosim torej slavno občinstvo, da mi i nadalje blagohotno izkaže v isti meri kakor dosedaj svojo naklonjenost, to pa tembolj, ker bodem sedaj v stanu, postreči z res najboljšim in najsolidnejšim blagom, za kar mi je porok trdka, katere zastopstvo prevzamem.

Z najodličnejšim spoštovanjem

(2701-3)

Julija Stor.

Dovoljujem si vljudno sporočiti, da je dospela velika izbira najfinejših

glasovirjev

(Stutzflügel)

in pianin iz Draždan (Saksonsko) in iz Dunaja, od najbolje renimiranih trdk, ter se isti po znano nizkih cenah prodajajo in tudi posojujejo. Razigrani glasovirji so vedno v zalogi. Tudi se priporočam za uglašanje glasovirjev in za popravila v mestu kakor tudi na deželi.

Z velespoštovanjem

FERD. DRAGATIN

uglaševalec glasovirjev in zapriseženi cenilec c. kr. deželnega sodišča v Ljubljani, Florijanske ulice štev. 42. (2396-6)

Naznanilo.

Čast mi je, naznaniti spoštovanemu in simpatičnemu prebivalstvu kranjskemu, da so me poklicana oblastva potrdila kot senzala za vina s sedežem v Rovinju.

Ker sem že začel svoje poslovanje v tej stroki priporočam se najtopleje za dobrohotno podporo gospodom trgovcem, producentom, gostilničarjem in vinotrcem, zagotavlja je jih, o čemer so se že mnogi prepričali, da mi je pri vseh zaupanih mi kupčijah bilo vedno vodilno načelo poštenje in največja točnost.

Dostavlja je, da so bela in črna vina letos izborna in da jih je dobiti po primerni ceni, beležim z najodličnejšim spoštovanjem udani

Giovanni Mismas, fu Dr. Giov.

pooblaščen senzal.

(2656-3)

Založena 1847.

Založena 1847.

Tovarna pohištva J. J. NAGLAS

v Ljubljani

46

Zaloga in pisarna:

Turjaški trg št. 7

Tovarna s stroji:

Trnovski pristan št. 8-10

priporočam po najnižji ceni:

oprave za spalne sobe, oprave za jedilne sobe, oprave za salone, žimnate modroce, modroce na peresih, otroške vozičke, zastore, preproge itd.

100 do 300 goldinarjev na mesec
lahko zaslužijo osebe vsacega stanu v
vseh krajih gotovo in pošteno brez ka-
pitala in rizike s prodajo zakonito do-
voljenih državnih papirjev in srečk. —
Ponudbe na: Ludwig Österreich, VIII., Deutsche
gasse 8, Budapest. (2123-10)

Mladi ljudje

sprejmejo se v neki dolgo upeljeni
zavarovalnici kot zunanji uradniki.
Dosežejo lahko tudi fiksum.
Ponudbe na upravništvo »Sloven-
skega Naroda«. (2723-2)

4 pari čevljev za samo kron 4-90

se le zaradi nakupa večje kvantitete za nizko
ceno prodajo. 1 par čevljev za gospode, 1 par za
dame za zavezovati z močno podbitimi podplati,
najnovejše fačone; dalje 1 par gosposkih in 1 par
damskih čevljev, toplih in elegantnih. Udobna
nošnja. Z najnovejšim paspepoilom. Vsi 4 pari
za K 4-90. Pri naročilu zadošča naznaniti dolgot.
Pošilja se po poštne povzetju. Zamena dovoljena.

Export obutja Eberson
Dunaj, XX/I poštni predal.
(2493-5)

Najcenejše dobavišče dobrih
UR s 3letnim pismenim
jamstvom.
HANNS KONRAD
ekspozna hiša ur in zlatnine
Most (Brux) št. 64 (Česko).
Lastne izdelovalnice za izgo-
tavljanje ur in fino mehaniko.
Dobra nikelnasta remontoarka
gld. 375.
Pristna srebrna remontoarka
gld. 525.
Pristna srebrna verižica gld. 120.
Nikelnasti budilec gld. 175.
Moja tvrdka je odlikovana s c. kr. orlom, ima
zlate in srebrne medalje razstav ter tisoč
tisoč priznanih pisem. (2758-93)
Ilustrovan katalog zastoj in poštne prosto.

**Ovratniki
manšete, srajce**

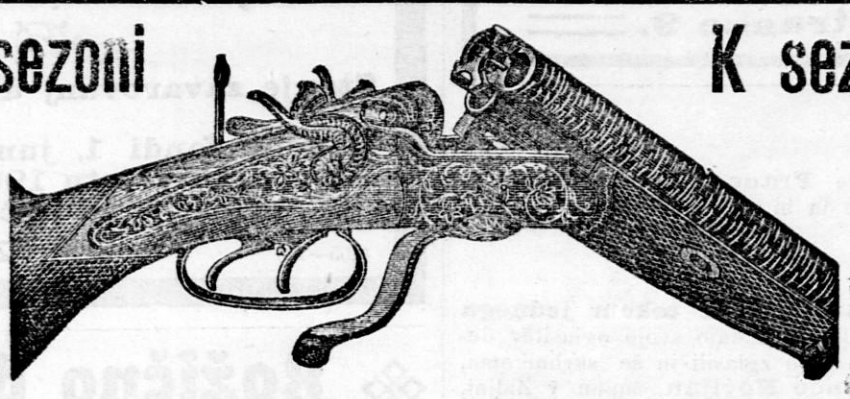
V vseh omikanih državah registrirana
Levova znamka
[Ne prodaja se na drobno].
Dobiva se v vseh najboljših trgovinah z
gosposkim, modnim in platnenim blagom.
M. Joss & Löwenstein
c. kr. dvorni dobavitelj (864-3)
v Pragi VII

Anton Presker
krojač in dobavitelj uniform avstrijskega
društva železniških uradnikov
Ljubljana, Sv. Petra cesta 16
priporoča svojo veliko zalogo
gotovih oblek
za gospode in
dečke, 46
jopic in plaščev
za gospe,
nepremočljivih
havelokov itd.
Obleke po meri se po
najnovejših vzorcih in po
najnižjih cenah solidno in
najtežje izgotovljajo.

Pozor ! Ravno kar došlo !
Bogato sortirana zaloga najboljšega emajlnega orodja, domačega orodja,
domače in kuhinjske naprave, za čuda nizke cene, kakor tudi popolna
zaloga kletk za ptičke od najpriprostejše do najfinejše vrste po nizkih cenah.
Tudi se sprejemajo stavbna dela, vodovodne uredbe, uredbe za stranišča
in kopališča, kakor tudi popravila vsake vrste po najnižjih cenah, ki se točno
izvrše, proračuni stroškov se na zahtevanje dopošljejo gratis in franko.
Proseč p. n. občinstvo, da to vzame na znanje, se kar najbolje priporo-
čajoč bilježim z velespoštovanjem (2774-1)

G. J. Stadler
stavbni in galanterijski klepar, c. kr. konces. vodovodni instalateur.
Ljubljana, Stari trg št. 15.

K sezoni K sezoni

Ilustrovan cenik se po-
šilja na zahtevo zastoj.

priporočam svojo bogato zalogo pušk najnovejših sistemov in najnovejše vrste,
revolverjev itd., vseh pripadajočih rekvizitov in municije, posebno pa opozarjam na

trocevne puške

katero izdelujem v svoji delavnici in katere se zaradi svoje lahkote in priročnosti vsakom
najbolje priporočajo.
Ker se pečam samo z izdelovanjem orožja, se priporočam p. n. občinstvu za mnogo-
brojna naročila ter izvršujem tudi v svojo stroko spadajoče naročbe in poprave točno,
solidno in najceneje.
Z velespoštovanjem (105-45)

Fran Sevcik, puškar v Ljubljani, v Židovskih ulicah.

**Pekarija,
slačičarija
Jakob Zalaznik**
Stari trg 21.
Mestni trg 6.

Specijaliteta:
Vedno sveže pecivo.
Najfinejši kruh.
Specijaliteta: ržen kruh.
Najraznoljubnejše torte.
Najfinejši likerji.
Pristni brinjjevec.
Domača slivovica.
Pravi turinski pelinkovec.
Izborne kandite.
Fave di morti.
Najfinejši bonboni.
Inozemska vina.
Okusne domače pince.
Izborne potice.
Izborna pecivo za čaj.
Grački popečenec.
(Grački židovski).

FR. P. ZAJEC
Ljubljana, Stari trg št. 28
urar, trgovec z zlatnino in
srebrnino in z vsemi
optičnimi predmeti.
Nikelnasta remontoar ura
od gld. 1-90.
Srebrna cilindar remont. ura
od gld. 4-—.
Ceniki zastoj in franko.
Konkurenčne cene!!!

MODERCE natančno po životni meri
za vsako starost, za vsaki život in v vsaki fačoni
priporoča

HENRIK KENDA v Ljubljani, Glavni trg
št. 17.

Skladišča za modno blago, pozamentirje, trakove, šipke, svileno blago, perilo,
klobuke za dame, tkane in kratke robe na debelo in drobno.

Mehanik Ivan Skerl
stanuje samo
Opekarska cesta št. 38.
šivalni stroji po najnižjih cenah.
Blekle in v to stroko spadajoča popra-
vila izvršuje dobro in ceno.
Pneumatik gld. 4-50.

**Velika zaloga
telovadnih čevljev**
s kaučuk podplati za dijake.
Cena: od št. 34 do 37 K 1-80
za moške 43 46 „ 2-30
kakor tudi velika izbira gumastih
galos iz najboljših ruskih, angleških in av-
strijskih tovarn.
Za dečke in de-
klice od št. 29 do 34
K 2-30.
Za gospe in gospe
najnižje
* * cene.

Prekupovalci dobijo primeren popust. Vsakovrstne
komodne čevlje iz usnja in klobučevine.
Ivan Kordik (2365-13)
Ljubljana, Prešernove (Slonove) ulice 10-14.

Ženitna ponudba.
Mlad Slovenec, star 27 let,
iz ugledne rodbine, posestnik
moderno urejenega umetniškega
ateljeja z jako dobrimi okol-
nostmi, želi si v zakon zdrave,
dobro vzgojeno gospodično v
starosti od 19-28 let, z najmanj
10.000 gld. gotovine.
Gospodična, ki se želi tej
resnomisleči ponudbi približati,
blagovoli naj pogoje s priloženo
fotografijo poslati pod „R. 754“
upravnistvu »Slov. Nar.« 2720-1

Udano podpisani vljudno na-
znanjam vsem dosedanjim odje-
malcem vin svojega pokojnega
očeta, da imam v svoji zalogi
sledenča (2747-1)

desertna in * * *
*** * namizna vina:**
Peneči prosek . . . K 2-— steklenica
Refoško „ 2-40 „
Namizno belo vino „ „ -80 „
„ „ „ „ -90 „
Priporočaje se nadaljnim na-
ročilom bilježim udani
Ant. Nabergoj
naslednik pok. Iv. vit. Nabergoja.

Nadomestilo za korsete.
Je absolutno udobno in na-
pravja elegantno postavo.
Palčice se dajo odstraniti.
Korset se dá prati.

Edina prodaja izvornih angleških
2210 „Platinum“ anti-korsetov 9
Alojzij Persché
Ljubljana, Pred škofijo 21.

Brata Eberl leta 1842.
Prodajalna in komptuar: Miklošičeva cesta št. 6.
Delavnica: Igriške ulice št. 8.
Pleskarska mojstra c. kr. drž. in c. kr. priv. južno železnico.
Slikarja napisov.
Stavbinska in pohištvena pleskarja.
Prodaja oljnatih barv, lakov in firnežev
na drobno in na debelo.
Velika izbirlka dr. Schoenfeld-ovih
barv v tubah za akad. slikarje.
Zaloga šopšev za pleskarje, si-
karje in zidarje, štedilnega masila za
hrastove pade, karbolineja itd.
Posebno priporočava sl. občinstvu najnovejša,
najboljše in neprecenljivo sredstvo za likarje
srbnih tal pod imenom „Rapidol“
Priporočava se tudi sl. občinstvu az vse v i-
ajno stroko spadajoče delo v mestu in na deželi
kot priznana rečno in fino po najnižjih cenah.

Singer-jevi šivalni stroji

za rodbinsko rabo

(2021-12)

za vsako stroko fabrikacije.

Brezplačen pouk v vseh tehnikah modernega umetnega vezanja. Elektromotori za gonitev šivalnih strojev.

Paris 1900
GRAND PRIX

Singer Co., delniško društvo za šivalne stroje
Ljubljana, Sv. Petra cesta št. 4.

C. kr. priv. tovarna za cement

Trboveljske premogokopne družbe v Trbovljah

prilporeča svoj priporočeno izrsten **Portland-cement** v vedno enakomerni, vse od avstrijskega društva inženirjev in arhitektov določene predpise glede tlakovne in odporne trdote daleč nadkriljujoči dohoti, kakor tudi svoje priznane izvrstno **apno**.

Priporočila in spričevala

raznih uradov in najslavitejših tvrdk so na razpolago.

Centralni urad:

(2609-3)

Dunaj, I., Maximilianstrasse 9.

A. 110/2/11.

Oklic.

(2675-3)

C. kr. okrajno sodišče v Višnjigori naznanja, da je **France Zupančič**, p. d. „Brajdel“ dne 12. junija 1902 v Višnjigori št. 64 umrl, ne da bi bil zapustil kako oporoko.

Ker sodišču bivališča dedičev:

1.) **Antona Zupančiča** iz Žaljne,

2.) **Ignacija Grosa** iz Vrha in

3.) **Jožefa Grosa** od tam niso znana pozivljajo se isti, da se **tekem jednega leta** od spodaj navedenega dneva pri tem sodišču zglašijo in podajo svojo oglašitev dedičem, sicer se bode razprava vršila z istimi dediči, ki se bodo zglašili in še skrbnikoma, katera se jim imenujeta, in sicer **Anton Zupančič** **France Novljan**, župan v Žaljni, — **Grosu Ignaciju** in **Jožefu** pa **Anton Dremelj**, župan v Leskovcu.

C. kr. okrajno sodišče Višnjagora
dne 15. oktobra 1902.

Naznanilo in priporočilo.

Dovoljujem si slavnemu občinstvu vljudno naznaniti, da sem **prevzel špecerijsko in delikatesno trgovino**

(2713-2)

F. Berganta

na sv. **Jakoba trgu**, nasproti cerkve,

kjer bom imel v zalogi vedno **sveže blago špecerijsko**, kakor tudi vsikdar **sveže klobase, klobasice, šunko, salami** itd.

Priporočam se za prijazno naklonjenost in mnogobrojna naročila ter bilježim z najodličnejšim spoštovanjem

ANTON PRÖCKL

trgovina s špecerijskim blagom in delikatesami.

Zobozdravnik

Dr. Edvard Bretl

naznanja

(2770-1)

da se je preselil s svojim atelijejem (preje dr. Frlan) iz Špitalske ulice št. 7

na vogel Špitalske ulice in Glavnega

trga, uhod pred Škofijo št. 1.

Kmetska posojilnica ljubljanske okolice

registrovana zadruga z neomejeno zavezo

v Knezovi hiši, na Marije Terezije cesti št. 1

obrestuje hranilne vloge po **4 1/2 %**

brez odbitka rentnega davka, katerega posojilnica sama za vložnike plačuje.

Uradne ure: razun nedelj in praznikov vsak dan od 8.—12. ure dopoldne.

(304-15)

Poštnega hranilničnega urada šte. 828.406. Telefon šte. 57.

Življenska vzajemna zavarovalnica

v Gotha.

Stanje zavarovanj dne 1. junija 1902:

815 1/2 milijonov mark.

Bančni fondi 1. junija 1902: **271**

Dividenda v letu 1902: **30 do 135 % letne "normalne" premije, po načinu in starosti zavarovanja.**

(405-11)

Zastopnik v Ljubljani: **Ed. Mahr.**

Božično darilo!

Zabava za velike in male.

GRAMOFONI od 15 do 125 gld.

Avtomati, v koje se vrže 10 vln., za gostilničarje jako dobičkanosni.

Prodaja se tudi na obroke.

Zahtevajte moj veliki ilustrirani cenik.

Velika zaloga plošč.

Vse plošče se lahko zamenijo pri

Rudolfu Weber-ju

(2412-11) urarju

v Ljubljani, Stari trg šte. 16.

Poje, se smeje in govori v vseh jezikih.

Novosti

konfekciji za dame

najnovejše pariške in berlinske modele priporočata po najnižji ceni

Gričar & Mejač

Ljubljana, Brešernove ulice šte. 9.

Največja zaloga

oblek za gospode, dečke in otroke in vseh oblačilnih predmetov.

(2498-5)

Ilustrovani ceniki zastoj in franco.

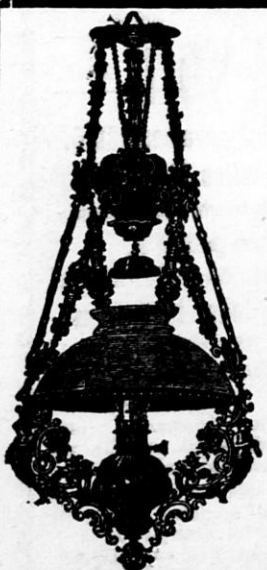
A. Agnola

Ljubljana

Dunajska cesta št. 13.

Velika zaloga

steklenine, porcelana, svetilk, zrcal, šip itd. itd. po najnižjih cenah.

Lekarna „pri orlu“

v Ljubljani.

Lastnik **M. Mardetschlager**, lekarnar in kemik

prilporeča:

Pristno pripravljeno oboje iz kitorih jeter, prijetnega okusa in dobro delujoče, 1 stekl. 1 K., stekl. 70 h. — China salazna maza, po izprisanem in naj-boljšem predpisu avstr. farmakopoe, — Črnilno in krepalno sredstvo, — Odvajalne kroglice, 1 zav. 80 h. — Prašek proti kašlju, 1 zav. 1 K. — Dunajske saladne kapi, 1 stekl. 20 h. 6 stekl. 1 K. — Esenca proti kurjuzi čer in v obli, dobro delujoč, po 80 in 40 h. — Vsa obvestila, kirurške in zdravstvene potrebitine najbolj po ceni. Oddajalec mnogim bolničarjem, zdravnikom in babicam. **Izdelovanje sodov, limonade, sokov itd.** Skladiste vseh medic. specialitet in vseh novih in izpranih zdravil. Vse cene stare trditve J. Svoboda ostanejo v veljavi.

Stari trg št. 21.

Glavni trg št. 6.

Pekarija in slasčičarna

Jakob Zalaznik

Prodaja moke

In raznovrstnih živil.

Prodaja drv in oglja.

Stari trg šte. 32.

Modni kampani **Ostanki** za polovico cene. **Loško sukn.**

Sukneno blago

za moške obleke

po najugodnejši ceni

priporoča

48

R. Miklauc

Ljubljana, Špitalske ulice št. 5.

Važno! za Važno!
gospodinje, trgovce, živinorejce.

Najboljša in najcenejša postržba
za droge, kemikalije, zelišča, cvetja, kore-
nine itd. tudi po Knepu, ustne vode in zobni
prašek, ribje olje, redilne in posipalne moke
za otroke, dišave, mila in sploh vse toaletne
predmete, **fotografske aparate** in po-
trebščine, kirurška obvežila vsake vrste,
sredstva za desinfekcijo, vosek in paste za
tla itd. — Velika zaloga najfinjšega rumu
in konjaka. — Zaloga svežih mineral-
nih vod in soli za kopel. 45

Oblastv. konces. oddaja strupov.
Za živinorejce
posebno priporočljivo: grenka sol, dvojna sol,
soliter, encjan, kolmož, krmilno apno l. t. d.
Vnanja naročila izvršuje se točno in solidno.

Drogerija Anton Kanc

Ljubljana, Šelenburgova ulica št. 3

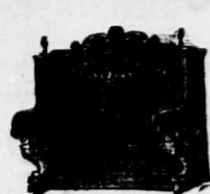
Alojzij Kraczmer prodaja in izposojevalnica glasovirjev in harmonijev
Ljubljana, Sv. Petra cesta šte. 6.

Največja zaloga glasbenega orodja.

Zastop dverne trdke bratov Stigl na Dunaju.
Ubiralec glasovirjev v glasbenih zavodih:
„Glasbena Matica“ ter „Filharmonično dru-
štvo“ v Ljubljani.

Lastna delavnica za popraviljanje.

FRANJA MERŠOL * Ljubljana *
Mestni trg 18

priporoča svojo bogato zalogo pričetih in izvršenih ženskih ročnih
izdelkov, vsakovrstnih, jako ličnih vezenin, krojaških potrebščin, ter
raznega drobnega blaga — vse po zelo zmernih cenah.
Monogrami in risarije se v poljubnih bojah in slogih vvezujejo na vsa-
keršno blago. — Zunanja naročila se izvršujejo točno in ceno.

Velika zaloga
toaletnega
blaga

ščetec za zobe,
glavnikov, dišav, mi itd.
iz najbolj renomiranih
tovarn priporoča

Alojzij Persche

Ljubljana, pred škofijo 21.

Prosim, gg. kolesarji, blagovolite čitati!

Vsled proti koncu idočje sezije namenil sem **razprodati** svojo
zalogo še ostalih koles, znamka „Styria“ in „Helical“ letošnjih
modelov, **pod lastno ceno**. Dana je torej slehernemu najugodnejša
prilika, pridobiti si dobro, zanesljivo kolo po nizki ceni.

Isto velja za **šivalne stroje** in **kolesarske potrebščine**,
kakor tudi za **pneumatike**.

Priporočam se z velespoštovanjem

(114—82)

Fran Čuden
trgovec in urar na Mestnem trgu.

Le en pogled

v izložno okno zadostuje, da se prepričate o istini, da se

„Angleškem skladišču oblek“

Ljubljana, vogal sv. Petra in Resljeve ceste šte. 3

dobijo najlepši, najmodernejši in najfinejši konfekcijski predmeti

po **jako nizkih cenah.**

Konfekcija za gospode, dame in otroke v obilni izbi!

Najboljše blago. Najnižje cene.

!! Z vsako pošto dojdejo nove pošiljatve!!

Naročila po meri se izvrše na Dunaju jako dobro in točno.

Z velespoštovanjem

pr. F. M. Netschek

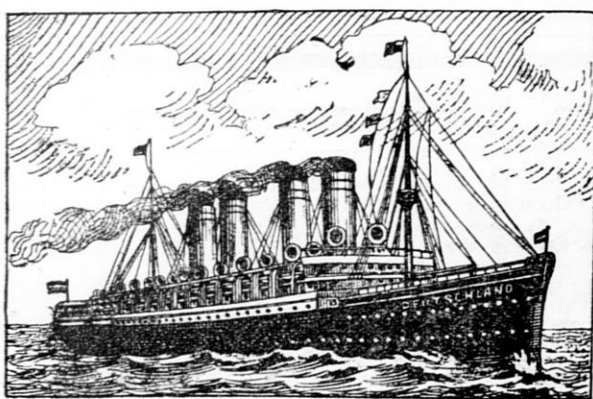
Oroslav Bernatović.

(2745—2)

Največja in najstareja parobrodna družba na svetu
posедуje 279 parnikov.

Najvarnejše, najhitreje in največje vrste velikanskih parnikov, ki vozijo samo
potnike in cesarsko pošto

iz **Hamburga v Novi-York** so

»Deutschland«	212 m	dolg
»Auguste Victoria«	168 »	»
»Moltke«	160 »	»
»Pennsylvania«	171 »	»
»Graf Waldersee«	170 »	»
»Polatia«	140 »	»
»Batavia«	152 »	»
»Bulgaria«	152 »	»
»Fürst Bismarck«	200 »	»
»Columbia«	140 »	»
»Blücher«	160 »	»
»Pretoria«	170 »	»
»Patricia«	171 »	»
»Phoenicia«	140 »	»
»Belgravia«	152 »	»
»Armenia«	170 »	»

Hamburg-Nowi-York le 6 dni.

Vozne karte po predpisanih najnižjih cenah prodaja ter daje pojasnila točno in
brezplačno **oblastveno potrjena koncesija** (2758—1)

Hamburg-Amerika Linie

v Ljubljani, Dunajska cesta št. 31

takoj na desno od južnega kolodvora, ob progi električne železnice.

Fersan-Cacao

FERSAN-CACAO je žlezito, redilno in krepilno sredstvo, ki množi kri in jači živce, ter
je jako okusno in lahko prebavljivo. Vprašajte svojega zdravnika.

Glavna zaloga za Kranjsko:

(1156—26)

Josip Mayr, lekarna „pri zlatem jelenu“ v Ljubljani.

Preje v konkurzu se nahajajoča
manufakturna
zaloga
„pri Amerikancu“

se bode

(2712—2)

od četrтка, dne 6. novembra t. l.

nadalje

v Ljubljani

Stari trg št. 1

(preje F. Detter)

ceno prodajala.

V prodajo spadajoči predmeti se
ogledajo lahko brez kupovalne sile
in se le omenja, da se prodaja

perilno blago že . . . od 6 kr. naprej

lepi barhenti za bluže „ 16 „ „

zimsko oblačilno blago „ 25 „ meter naprej.

Prodaja se samo od 8. do 12. ure dopoldne in
od 2. do 6. ure popoldne.

Tudi se oddajo večje
partije trgovcem.

Sode ima na prodaj

raznvrstne, velike in male, stare in nove
J. Buggenig, sodar
Cesta na Rudolfovo železnico št. 5 in
Bleiweisova cesta št. 42, Ljubljana.

Stroj za obdelovanje lesa

(Fraismaschine mit selbsthätigen Vorschubwalzen), nadalje celotno strojno napravo za izdelovanje lesenih žebeljev za čevlje (Holzstiften), vse v dobrem stanu je za nizko ceno na prodaj pri (2680-4)

Šlojzij Kanc-u
Gameljne, pošta št. Vid pri Ljubljani.

Anton Schuster, Ljubljana

Spitalske ulice šte. 7

vljudno naznanja, da je ravno kar došla velika izbira
novosti za zimsko sezono
v konfekciji za dame, deklice in otroke
kakor tudi
novosti za ženske in moške obleke
ter se priporoča za mnogobrojen obisk. (2776-1)

Najsolidnejše blago. Nizke cene.

Uzorci na zahtevanje poštne prosto.

Kdor potuje v

Gorico

priporoča se mu nova

kavarna Central

na Travniku tik sv. Ignacija.
Lastnik Filip Pečenko, prejšnji hotelir v Pulju. Na razpolago je nad 100 časnikov; kava in likerji najboljši, postrežba jako točna, čistoba vzgledna, oprema po najnovejših zahtevah, cene kot v drugih kavarnah.

(2475-8)

Prešernove poezije

v novi popolni izdaji z življenjepisom, literarnozgodovinskimi kritkami in estetično oceno. — Uredil A. Aškerc. — Elzevir-izdaja (rudeče usnje z zlato oblogo) 3. H, po pošti 3 H 20 h.

Založništvo L. Schwentner v Ljubljani.

(1882-42)

Kot dobrota za vsako družino se izkazuje uporaba ==
Kathreiner-Kneippove sladne kave.
Nobena skrbna gospodinja naj se ne pomišlja dalje uvesti to zdravo pijačo.
Najbolj priporočna primes in najboljše nadomestilo za zrnato kavo.
Kathreiner-Kneippova sladna kava se dobiva pristna samo v izvornih zavojčkih z varstveno znamko »župnik Kneipp« in imenom ==
Kathreiner.

4 pari jesenskih ali zimskih čevljev

samo za K 5.— se samo radi nakopičenja ve like zaloge za to jako nizko ceno prodajo. 1 par čevljev za gospode, 1 par čevljev za dame, črne ali rumene, za zavezovanje ali zaprte, z močno podbitimi podplati in jako tople, dalje 1 par modernega obutja za dame in 1 par modernega suknenega obutja za dekleta s passpoil, elegantne in tople. Vse štiri pare, elegantne, najnovejše facone, samo za K 5.—. Velikost kakor se želi. Razpošilja se po poštne povzetju.
Schuh-Depot F. Windisch, Krakov št. 29.
Neugajajoče se sprejme nazaj. (2743)

Poskusite

J. Klauer-jev, Triglav

naravni rastlinski liker:

Ogreva in oživlja želodec in telo. Probuja tek in prebavo. Daje dobro spanje. (418-220)

Edini založnik in imetnik:

Edmund Kavčič v Ljubljani.

Varst. znamka: Sidro.

LINIMENT CAPS. COMP.

iz Richterjeve lekarne v Pragi

priznana izborna, bolečine tolažeče mazilo; po 80 h., K 1.40 in K 2.— se dobiva v vseh lekarnah. Pri nakupu tega splošno priljubljenega domačega zdravila naj se jemljejo le originalne steklenice v zaklepnih z našo varstveno znamko »sidro« iz Richterjeve lekarne, potem je vsako prepričan, da je da je dobil originalni izdelek. (2411-6)

Richterjeva lekarna pri zlatem levu
v Pragi, I, Eliščina cesta 5.

Dr. Rose balzam

za želodec

iz lekarne

B. FRAGNER-ja v Pragi

je že več kakor 30 let občno znano domače zdravilo slast vzbujajočega, prebavljanje pospešujočega in mlo odvajajočega učinka. Prebavljanje se pri rednem uporabljanju istega sredstva okrepuje in obdržuje v pravem teku.

SVARILO!

Vsi deli anabalaže imajo zraven stoječo postavno deponovano varstveno znamko.

Glavna zaloga

lekarna B. Fragnerja v Pragi, c. in kr. dvernega dobavitelja

„pri črnem orlu“

Praga, Malá Strana, oget Nerudove ulice.

Velika steklenica 2 K, mala 1 K.

Po pošti razpošilja se vsak dan.

Proti vpošiljavi K 256 se pošlje velika steklenica in za K 150 mala steklenica na vse postaje avstro-ogerske monarhije poštne prosto.

Zaloge v lekarnah Avstro-Ogerske.

V Ljubljani se dobiva pri gg. lekarnih: G. Piccoli, U. pl. Trnkoczy, M. Mardet-schläger, J. Mayr. (14-18)

Naznanilo!

Vljudno naznanjam, da se dobi v moji mesnici

na Tržaški cesti šte. 13

volovsko, telečje in prešičje meso vsake vrste

nepretrgoma ves dan.

Z odličnim spoštovanjem

Alojzij Kunej, mesar.

(2744-1)

Neodvisni bodete

od tiskarja, ako si kupite kak moj tiskalni stroj. S tem zamore vsakdo takoj tiskati: vizitnice in naslovne liste, avize, okrožnice, uradne pozive, zavitke, vabila k shodnim itd. Tudi je več črk zraven kakor pri drugih, v trgovini se razpečavajočih tiskalnih strojev ter stane (2476-5)

z vso pritliklino s:

65 črkami gld.	—70	253 črkami gld.	2.40
90 " "	—55	354 " "	3.—
127 " "	1.20	468 " "	3.60
140 " "	1.60	640 " "	5.—
211 " "	2.—	809 " "	6.—

J. LEWINSON tovarne

na Dunaju, I. Adlergasse 7

in v Odesi (Rusko) Kanatnaja 12.

Zastopniki se iščejo. Neugajajoče se sprejme nazaj. Ceniki zastoj.

Zimska pivopivnica pivovarne J. Kosler & Co.

Otvoritev

povsem na novo in udobno urejenih, kakor tudi prenovljenih salonskih in gostilniških prostorov se vrši

v nedeljo, dne 9. novembra t. l.

Poleg zajamčeno pristnih istrijskih in dolenskih vin, kakor tudi rebule, cvička, sladkega mošta, vseh vrst vin v steklenicah in najfinjših likerjev, točilo se bode tudi znano in obče priljubljeno marčno dvopivo iz pivovarne gg. J. Kosler & Co. ter skrbelo za ukusna mrzla in gorka jedila ob zmernih cenah in najpazljivejši postrežbi.

Nahajajoči se salonski prostori so posebno pripravi za prireditve plesov, ženitovanj, društvenih vesel in slavnostij vseh vrst, mej tem ko je za klube, društva in družbe na razpolago elegantna in udobno opremljena posebna soba.

Prevezemaje se naročila na obede, večerje za ženitovanja in druge prilikočnosti. Za mnogobrojen obisk prosi z velespoštovanjem

Marija Erbežnik, restavratorka.

(2757-1)

Zahvala in priporočilo.

Odhajajoč iz Ljubljane poslavljam se tem potom od vseh častitih prijateljev, znancev in cenjenih gostov prav pristočno in jih zahvaljujem za dosedaj mi izkazano naklonjenost in zaupanje. Obenem pa vljudno naznanjam, da sem prevzel v svojo režijo dobro znano in povsem udobno opremljeno **L. Kavčičevo**

gostilno in vrt

v Medvodah h. št. 4.

V ta namen sem si nabavil in bodem točil le najizbornejša dolenska, vipavska, istrijska in sromeljska pristna vina in najboljše Rehningshausovo pivo. Pripravljena bodem imeti vedno sveža, izvrstna in okusna gorka in mrzla jedila in skrbel bodem vsikdar za točno postrežbo.

Zagotavljam tudi vsikdar nizke cene, priporočam se slavnemu občinstvu v Ljubljani, Medvodah in po vsem Gorenjskem, zlasti tudi p. n. gosp. izletnikom in potnikom vsakega stanu, za obilen obisk in bilihim

(2878-3)

z odličnim spoštovanjem udani

Jože Cotič gostilničar.